

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

**Využití nových trendů adrenalinových sportů pro rozvoj
cestovního ruchu**

Bakalářská práce

Autor: Andrea Fajtová
Studijní obor: Management cestovního ruchu

Vedoucí práce: Mgr. Dagmar Hrušová, Ph.D.

Hradec Králové

duben 2019

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 23.4.2019

vlastnoruční podpis

Andrea Fajtová

Poděkování:

Děkuji vedoucí bakalářské práce Mgr. Dagmar Hrušové, Ph.D. za metodické vedení práce, užitečné rady, připomínky a ochotu v průběhu celého zpracování. Současně děkuji i těm, kteří se podíleli na tvorbě mé práce formou řízeného rozhovoru.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá letními adrenalinovými sporty a jejich využitím v oblasti cestovního ruchu. Teoretická část se věnuje vysvětlení pojmů a souvislostí, které korespondují s částí praktickou. Praktická část analyzuje konkrétní nabídku letních adrenalinových sportů v oblasti Českého ráje, které jsou realizovány jednotlivými poskytovateli i soukromými osobami. Dále se praktická část zaměřuje na nejvíce vytíženou oblast těmito sporty. Práce je zakončena rozhovorem s místními nejvíce vytížené oblasti.

Klíčová slova: Adrenalinové sporty, adrenalin, psychologie sportu, motivace

Annotation

Title: Use of new trends in adrenaline sports for tourism development

This bachelor thesis deals with summer extreme sports and their use in tourist industry. The theoretical part explains the key concepts and their correspondence with the practical part. The offer of summer extreme sports, which are realised by individual providers or in private capacity in Bohemian Paradise, is analysed in the practical part. It also focuses on the area that is the most heavily influenced by these sports. The final part includes an interview with the locals from the worst affected area.

Keywords: extreme sports, adrenaline, sports psychology, motivation

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Cíl práce.....	2
2.1	Výzkumné otázky	2
3	Literární rešerše	3
4	Teoretická východiska	4
4.1	Sportovní cestovní ruch.....	4
4.1.1	Typologie sportovního turismu	5
4.1.2	Únosná kapacita	7
4.1.3	Turistická iritace	8
4.1.4	Sportovní event	8
4.2	Adrenalinové sporty.....	13
4.2.1	Adrenalin	13
4.2.2	Charakteristika adrenalinových sportů	15
4.2.3	Konkrétní adrenalinové sporty.....	16
4.3	Psychologie sportu.....	19
4.3.1	Sportovní motivace	20
4.3.2	Vnímání	21
5	Metodika	23
5.1	Popis a organizace výzkumu.....	23
5.2	Použité metody	24
5.3	Výzkumný soubor a popis vybrané oblasti	25
6	Výsledky a diskuze.....	28
6.1	Nabídka adrenalinových sportů v jednotlivých oblastech	28
6.1.1	Oblast s největším zastoupením adrenalinových sportů	38
6.2	Výsledky rozhovoru	42

6.3	Odpovědi na výzkumné otázky	45
7	Závěr a doporučení.....	47
8	Seznam použitých zdrojů	49
8.1	Seznam obrázků.....	54
8.2	Seznam tabulek.....	54
8.3	Seznam grafů.....	54

1 Úvod

V posledních letech se vyvíjí poměrně velké množství nových sportovních aktivit, hledající své příznivce. Jedním z rozvíjejících se druhů je adrenalinový sport, který se v dnešní době stává velmi populárním způsobem toho, jak využít svůj volný čas.

Adrenalinový sport je mnohdy spojen s vyšším rizikem a doprovázen je zvýšenou hladinou hormonu adrenalinu v krvi. Ochota podstoupit riziko však převládá. V dnešní moderní době je čím dál více kladen důraz na zážitek. Právě zážitek je jednou z předností adrenalinového sportu. Jedná se o sportovní aktivitu, při které se člověk často dostává za hranice své komfortní zóny.

Práce má za úkol analyzovat nabídku adrenalinových sportů v konkrétní oblasti České republiky. Pro tyto účely byla zvolena oblast Českého ráje, kterou vymezuje Chráněná krajinná oblast Český ráj. Teoretická část vysvětluje pojem sportovní cestovní ruch, adrenalinový sport v obecné rovině a popisuje konkrétní adrenalinový sport. Závěr teoretické části se věnuje psychologii sportu, jelikož provozování adrenalinového sportu má částečně vliv i na psychiku člověka.

Praktická část vychází z výsledků vlastního šetření. Obsahuje analýzu konkrétních vyskytujících se adrenalinových sportů na území Českého ráje. Sporty jsou zaznamenávány do mapy, která je součástí práce. Práce se následně zaměřuje na oblast, kde se adrenalinové sporty vyskytují nejvíce a oblast rozebírá podrobněji. Závěr praktické části je věnován rozboru rozhovorů, které byly pro účely bakalářské práce provedeny. Rozhovor má za úkol doplnit zjištěné skutečnosti.

Bakalářská práce vznikla na základě zájmu autorky o sport, jakéhokoliv druhu. S větší chutí zpravidla provozuje letní sporty, proto se i ve své práci zaměřuje na letní sportovní aktivity. Pro svou práci si autorka vybrala oblast Českého ráje, jelikož z této oblasti pochází a má k Českému ráji kladný vztah.

2 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je charakterizovat nové trendy v oblasti letních adrenalinových sportů a analyzovat jejich nabídku v Českém ráji. Výzkumným cílem je zjistit, ve které oblasti Českého ráje jsou adrenalinové sporty nejvíce zastoupeny a jaké konkrétní sportovní aktivity se v této oblasti provozují. Dalším cílem je na základě rozhovoru s vybranými místními obyvateli zjistit, jaké je jejich mínění o vybraných aspektech, jak vnímají skutečnost, že se adrenalinové sporty v místě jejich bydliště provozují, jaký je jejich názor na počet přicházejících turistů a jaký je jejich celkový názor na situaci spojenou s těmito aspekty.

2.1 Výzkumné otázky

Pro bakalářskou práci byly položeny následující otázky:

- Jaké letní adrenalinové sporty jsou nabízeny v Českém ráji?
- V jaké oblasti Českého ráje jsou letní adrenalinové sporty nejvíce zastoupeny a jaká je jejich nabídka?
- Jak vybraní místní obyvatelé vnímají aspekty, které souvisí s adrenalinovými sporty a jejich provozováním v dané oblasti s největší koncentrací?

3 Literární rešerše

Teoretická část bakalářské práce je zpracována převážně pomocí knižních tištěných zdrojů. Pro účel práce bylo potřeba nalézt literaturu týkající se tématu sportovního cestovního ruchu, adrenalinového sportu a psychologie sportu. Tato témata jsou popsána v několika tištěných publikacích, českých i zahraničních.

Kapitola sportovního cestovního ruchu byla zpracována podle knihy *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu autorky* Kotíkové (2013), která jak již z názvu vypovídá, popisuje nové směry v nabídce cestovního ruchu. Líčí sportovní cestovní ruch v obecné rovině a doplňuje knihu konkrétními případy z Čech i zahraničí. Téma sportovního cestovního ruchu je doplněn podle díla *Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy* Heskové a kol (2006). Sportovnímu cestovnímu ruchu se dále věnuje Schwartzhoffová (2010) ve své publikaci *Sportovní turismus*, která představuje zaměření a význam sportovního cestovního ruchu. Dotýká se tématu sportovních akcí, závodů a eventů, které se v dnešní době stávají samotným předmětem cestování.

Jelikož tématem bakalářské práce je využití adrenalinových sportu, je na místě vysvětlit pojem adrenalin. Ten vysvětluje ve svém online příspěvku Machová (2010). Popisuje historii hormonu a jeho vytváření i uvolňování do lidského těla. Jednotlivé konkrétní sporty jsou vysvětleny podle knižní publikace *Outdoorové sporty* autora Mikošky (2006), který popisuje a rozděluje outdoorové sporty do několika kategorií.

Poněvadž se v bakalářské práci řeší otázka adrenalinu, jenž souvisí s psychikou člověka, je na místě, aby se poslední část teoretické části věnovala psychologii sportu. Z velké části je zpracována podle knihy *Ekonomika sportu: vybrané kapitoly* od Novotného (2010). Ve své práci se zaměřuje na psychologii sportu, sociologii sportu a sportovní trénink. Inspirací této knihy byly americké publikace sportovního managementu.

Pro vysvětlení pojmů byl pro všechny kapitoly použit *Výkladový slovník cestovního ruchu* Zelenky a Páskové (2012).

4 Teoretická východiska

Teoretická část je dělena na tři velké kapitoly, které obsahují další podkapitoly. První kapitola se věnuje sportovnímu cestovnímu ruchu v obecném měřítku a sportovním akcím (eventům). Ve druhé kapitole je upřesněn pojem adrenalin a popsány jsou jednotlivé adrenalinové sporty. Závěrečná třetí kapitola se věnuje psychologii sportu, zejména sportovní motivaci.

4.1 Sportovní cestovní ruch

Jelikož se práce zabývá adrenalinovými sporty ve spojitosti s cestovním ruchem, je potřeba nejprve vymezit sportovní cestovní ruch obecně. Součástí kapitoly je vysvětlení a popis pojmu event a sportovní eventy. V závěru kapitoly jsou krátce vysvětleny populární akce dnešní doby, a tím je teambuilding a teamspirit.

Sportovní cestovní ruch je jednou ze specifických forem volnočasové aktivity. Jedná se o činnost, při které jedinci opouští své bydliště za účelem účasti, či sledování pohybových aktivit nebo navštěvování atraktivit, které jsou s pohybovými aktivitami spojeny. (Gybson in Kotíková 2013, s. 70). Podle Kotíkové (2013, s. 70) se sportovní cestovní ruch dělí do tří složek. První představuje aktivní provozování pohybové aktivity. Kotíková (2013, s. 70) dodává, že druhou a třetí složkou jsou aktivity pasivní, při kterých se nejedná o přímou účast při sportu. Dále uvádí, že se jedná o sledování pohybových aktivit nebo o návštěvu atraktivity. Hesková a kol (2006, s. 23) zmiňují, že se zde jedná o technicky náročnější druhy sportovních aktivit.

Zelenka (2012, s. 540) zmiňuje, že sportovní cestovní ruch zahrnuje masové akce, jako jsou olympijské hry, mistrovství světa ve fotbale či závody F1. Dále uvádí, že jsou upravována pravidla sportů tak, aby se následně zvýšila návštěvnost, závody se tak uskutečňují blíže divákům (závody Světového poháru ve sprintu na lyžích v Praze), jsou vytvářeny doprovodné programy pro diváky v podobě různých

představení, plodí se nové sporty, které jsou určeny zejména pro diváky pozorovatele (akrobatické létání Red Bull Air Race).

Pro sportovní cestovní ruch je typické aktivní vykonávání různé sportovní činnosti, která vyžaduje určitou fyzickou kondici. (Hesková a kol. 2006, s. 23). Uvádí, že jde například o pěší turistiku, horskou turistiku, vodní turistiku, cykloturistiku nebo mototuristiku, se kterou se pojí kempování a karavaning. Podle Heskové a kol (2006, s. 23) je třeba brát v potaz roční období. Popisuje, že letními sportovními aktivitami může být koupání a plavání na koupalištích i ve volné přírodě, míčové hry, tenis, golf, v zimě lyžování, bruslení nebo sáňkování. Jednou ze specifických forem sportovně orientovaného cestovního ruchu je tzv. lovecká turistika, která bývá zaměřena na pobyt spojený s lovem zvěře či rybolovem, což má neopominutelný význam týkající se zahraničního cestovního ruchu. (Indrová 2009, s. 20)

Hesková a kol. (2006, s. 23) zmiňují, že pohybové a sportovní aktivity působí a rozvíjí některé vlastnosti člověka jako např. vytrvalost, odvahu nebo kolektivnost.

4.1.1 Typologie sportovního turismu

Sportovní cestovní ruch je široké téma, jelikož má mnoho forem a podob, proto je nutné ho nejdříve rozebrat na kategorie.

Schwartzhoffová (2010, s. 99) uvádí, že sportovní cestovní ruch je založen na motivu určité „sportovní“ cesty. Účastníci mohou být motivováni jednotlivými sportovními akcemi, kombinacemi sportovních a nesportovních akcí nebo nesportovními akcemi, obsahující sportování. (Gibbon in Schwartzhoffová 2010, s. 99)

Nejčastější typy diferencovala Schwartzhoffová (2010, s. 99) do těchto bodů:

- a) *Domácí sportovní turismus, „zahrnující více než jednodenní cestu za sportem přesahující vzdálenost 40 km a zahraniční sportovní turistika – je cestou do*

cizí země za účelem účasti na sportovní aktivitě v pozici diváka, aktivního účastníka či funkcionáře“ (Sekot 2003, s. 116)

b) *Výkonnostní a závodní sportovní turismus* je realizován prostřednictvím lidí, pro které sport představuje jejich hlavní zaměstnání. Týká se atletů, trenérů, masérů, popř. doprovodného týmu, aby se zúčastnili závodů či soustředění. Před závodem, mezi závody nebo po závodech provádějí aktivity spadající do oblasti cestovního ruchu. Hlavním důvodem pro cestování je však sportovní hledisko.

c) *Rekreační a relaxační sportovní turismus* lze také někdy označit jako aktivní. Tento typ zahrnuje rekreační sporty během dovolené, jakými mohou být např. golf, jezdeckví, rafting, vodní surfing či horolezectví. Ke všem těmto činnostem je potřeba určitá míra sportovních dovedností a odměnou může být zážitek a možnost soutěžení. Většina těchto aktivit má spíše doplňkovou funkci. Člověk se jim věnuje příležitostně, např. během dovolené.

Aktivní dovolená zahrnuje především sport a sportování, při kterém lze nejen relaxovat ale i zlepšit fyzická kondice. Zahrnuje zejména pěší turistiku, horskou turistiku, cykloturistiku, jízdu na koni, horolezectví. Jednotlivé druhy sportů Schwartzhoffová (2010, s. 99) dále člení na:

- vodní sporty – rafting, plavby, veslování, sjíždění řek na lodích,
- mořské sporty – potápění, jachtaření, kiteboarding,
- pobřežní sporty – vodní lyžování, plavání, potápění, surfing
- vzdušné sporty – parašutismus, let horkovzdušným balónem, let na rogallu
- letní sportovní disciplíny – tenis, golf, beachvolejbal
- zimní sportovní disciplíny – lyžování, bruslení, snowboarding

d) *Diváctví* na sportovních událostech související se sportovním cestovním turismem a zahrnující turisty, kteří se účastní dané sportovní akce, která se koná v jiných městech a zemích než sportovci, jejich sportovní tým a

fanoušci žijí. Označuje se anglickým názvem tzv. event tourism (cestování za účelem pořádání akce) a je považován za další typ sportovního turismu.

Lehce odlišnou klasifikaci předložili Weed a Bull (Malcolm in Schwartzhoffová 2010, s. 100–101), která zahrnuje pět typů sportovního turismu, jenž se navzájem svým obsahem překrývají, ale nevylučují.

- 1) *Sportovní turismus se sportovním obsahem*. Sport není hlavním podnětem cesty, je pouze vedlejší aktivitou
- 2) *Účastnický sport turismus*. Tento typ lze chápat jako sportovní dovolenou zahrnující jednodenní výlety.
- 3) *Tréninkový sport turismus*. Zahrnuje cesty, kdy jde zejména o sportovní trénink, soustředění nebo instruktáž. Jde o široké spektrum akcí od víkendových kurzů, plachtění pro začátečníky až po profesionální soustředění národní reprezentace atletů.
- 4) *Sportovní eventy*. Představuje takový turismus, kdy hlavním záměrem akce je účast na sportovní akci přímo (aktivní sportovec), nebo nepřímo jako divák/návštěvník. Tento typ se vztahuje na velké akce, jakými jsou olympijské hry či mistrovství světa, ale i na akce probíhající na regionální úrovni.
- 5) *Luxury sport tourism*. Zde se nejedná o konkrétní typ aktivity. Jde spíše o kvalitu navštěvovaných a využívaných zařízení, např. ubytování.

Pro účely praktické části bakalářské práce, je nutné vysvětlit pojmy únosná kapacita a turistická iritace, jelikož tyto pojmy budou ve spojitosti se sportovními aktivitami zmíněny v praktické části.

4.1.2 Únosná kapacita

Únosná kapacita je maximální zatížení stanovené oblasti cestovního ruchu, aniž by se snížila kvalita životního prostředí, ekosystémů a spokojenost

návštěvníka bez negativních dopadů na místní komunitu. (Zelenka, Pásková 2012, s. 594) Podle Zelenky a Páskové (2012, s. 594) se jedná o ukazatel, který měří únosnou kapacitu dané oblasti z hlediska její zranitelnosti za pomoci ukazatelů kvality, kvantity a citlivosti přírodních a umělých zdrojů. Dále dodávají, že cílem tohoto ukazatele je odhadnout krajní počet návštěvníků provozující formy cestovního ruchu v dané oblasti. Zmiňují, že únosná kapacita byla již v několika destinacích překročena a projevuje se přelidněním na plážích, v historických centrech nebo v horských střediscích. Únosné zatížení území by podle Zelenky a Páskové (2012, s. 594–595) mělo být důležitým činitelem při řešení regionálního plánování nebo sestavování environmentální politiky.

4.1.3 Turistická iritace

Turistická iritace je míra nevraživosti místních v daném prostoru, ve vztahu k návštěvníkům a vývoji cestovního ruchu. (Zelenka, Pásková 2012, s. 579) Ukazatelem tohoto vztahu je podle Zelenky a Páskové (2012, s. 579) tzv. Doxeyho iritační index, který vyjadřuje vztah rezidentů a turistů a jehož výsledkem je euforie (tělesná a psychická pohoda), apatie (lhostejnost), znechucení a antagonismus (rozpor). Podle Zelenky a Páskové (2012, s. 579) se postoj rezidentů k návštěvníkům pozvolna mění z hlediska měnícího se typu segmentu cestovního ruchu a převažujících forem cestovního ruchu. Zelenka a Pásková (2012, s. 580) dodávají, že hodnoty iritačního indexu závisí na mnoha faktorech, mezi které lze zahrnout prostorová a časová koncentrace návštěvníků a rezidentů, míra ekonomických přínosů místních, míra odlišnosti kultur, kvalita infrastruktury, úroveň připravenosti rezidentů na rozvoj, míra naplnění očekávání a percepce rezidentů k ekonomickým a jiným přínosům cestovního ruchu.

4.1.4 Sportovní event

Adrenalinové aktivity, které lze zahrnout do sportovního cestovního ruchu jsou často realizovány prostřednictvím eventů, akce, událostí. Následující kapitola

obsahuje vysvětlení pojmu event a dále se zabývá konkrétními příklady eventů, kterými jsou dnes známé teambuilding a teamspirit akce.

Event

Dle Schwartzhoffové (2010, s. 101) jsou pro sportovní cestovní ruch klíčové akce, události (eventy). Kotíková (2013, s. 91) uvádí, že za jednotlivými eventy stojí často pouze dobrý a originální nápad, a proto nemusí být konkrétní event spojován s dalšími prvky potenciálu destinace cestovního ruchu. Dále zmiňuje, že je možné se setkat s různými definicemi tohoto pojmu, proto je obtížné konkrétně tento pojem vymezit. Kotíková a Schwartzhoffová (2008, s. 8) definují event jako *„dočasné, speciálně naplánované, řízené a organizačně zabezpečené akce nebo události s dopadem na cestovní ruch“*. Kotíková (2013, s. 92) zdůrazňuje, že je důležité, aby tyto akce měly dopad na cestovní ruch. Dále uvádí, že akce, které nejsou atraktivní pro návštěvníky a nezvýší návštěvnost dané destinace, za eventy v cestovním ruchu nemohou být považovány.

Podle Kotíkové a Schwartzhoffové (2008, s. 9) je každý event charakterizován těmito znaky:

- je jedinečný a originální,
- je vymezen v určitém čase,
- je spojen s konkrétním místem,
- jedná se o uměle vytvořenou, dopředu naplánovanou událost.

Vymezují i další znaky eventů, kterými jsou:

- event má mít přesah,
- event je činitelem, zvyšujícím poptávku, v důsledku čehož dochází k výraznému zvýšení návštěvnosti dané destinace,
- event je spojen se silným zážitkem,
- event vyžaduje osobní přítomnost návštěvníků,
- event má pevný harmonogram, který obsahuje část přípravnou, realizační a vyhodnocovací,

- u větších eventů se na jejich pořadí i financování podílí zpravidla více subjektů.

V současné době má event dle Kotíkové (2013, s. 93) v cestovním ruchu čím dál větší význam, jelikož již nebývají pouze zpestřením nabídky cestovního ruchu, ale stále častěji jsou akce hlavní důvod návštěvy dané destinace. Zmiňuje, že dnešní turisté spíše zavítají tam, kde se něco „děje“ než někam, kde pouze něco „je“. Dále uvádí, že je možné setkat se s novým jevem z hlediska cestovního ruchu, který je označován *event tourism*. Do češtiny lze tento výraz přeložit jako „cestovní ruch událostí“.

Getz definuje event tourism jako „*systematické plánování a rozvoj faktorů budujících image atraktivit a destinací. Tržní segment zahrnuje účastníky cestovního ruchu, kteří cestují, aby navštívili určitou událost, nebo kteří mohou být motivováni k návštěvě události mimo domov*“ (Kotíková 2013, s. 93)

Sportovní eventy

Kotíková (2013, s. 101) uvádí, že sportovní akce a události přitahují pozornost nejen samotných sportovců, ale i jejich fanoušků a často i médií, jejichž zájem je předpokladem pro získání kvalitních sponzorů, kteří se dost často na uskutečnění sportovních akcí podílí. Zmiňuje, že sportovní události jsou velmi rozmanité, nejen vzhledem k různorodosti sportů, ale i vzhledem k velikosti a významu jednotlivých akcí s ohledem na diváky, způsob organizace a další faktory.

Jednotlivé sportovní akce lze dělit podle velkého množství kritérií, nelze je zařadit do jedné kategorie, proto je Novotný (2010, s. 98) např. rozřadil do následujícího členění z hlediska:

a) Působnosti

Jedná se o sportovní akce na *mezinárodní úrovni a národní úrovni*, které se konají v rámci státu.

b) Otevřenosti

Jde o akce *volně přístupné*, přístupné na základě *výkonnostních kvalifikací* a *přístupné jen výběrové, pro pozvané*, které jsou organizované pro uzavřený okruh společnosti.

c) Multi oborovost

Tyto sportovní akce se dělí na jednooborové, které mají za cíl vyhlásit jednoho vítěze celé sportovní akce a všeoborové, kde se vyhlašuje více vítězů v různých sportovních disciplínách.

d) Cíle

Jedná se o sportovní aktivity *nekomerčně neziskově zaměřené* a *komerčně ziskově zaměřené*, kdy se pořádaná akce stává pro organizátora hlavním zdrojem příjmů.

e) Prostředí

Z hlediska prostředí lze sportovní akce rozdělit na akce *v uzavřeném umělém vnitřním prostředí (indoor)* a *v otevřeném přírodním prostředí (outdoor)*.

Kotíková (2013, s. 102) zmiňuje, že dopad na rozvoj destinace však mohou mít i menší sportovní akce.

Eventy v oblasti rekreačního sportu

Akce v této oblasti se rozdělují na akce pro diváky zajímavé, nevyžadující jejich přímé účasti, a akce, ke kterým je potřeba aktivního zapojení účastníka. (Kotíková 2013, s. 103) Uvádí, že aktivitou „pasivní“ může být např. snowboardová exhibice, a mezi aktivity „aktivní“ se mohou zařadit např. rekreační soutěže, které se mohou zařadit mezi velké soutěže, jak z hlediska počtu účastníků, tak i z pohledu rozpočtu a profesionální přípravy (např. spartakiády). Důležité je zmínit, že některé akce jsou orientovány na úzký okruh sportovců a fanoušků, probíhající na místní regionální úrovni, což se nijak neodrazí v návštěvnosti destinace, proto tyto sportovní akce nemohou být považovány za eventy v cestovním ruchu. (Kotíková a Schwartzhoffová 2008, s. 22)

Akce na podporu týmového ducha – teamspiritevents

Hlavní podstatou teamspirit programů bývá poskytnout účastníkům v rámci firemních konferencí setkání obchodních reprezentantů, zástupců významných klientů nebo pro rodiny zaměstnanců, zajímavý, zábavný a společný zážitek, který zpravidla trvá několik hodin až jeden den. (Sekot, Lebeda 2005, s. 67) Uvádí, že se jedná o akce, kde se mezi sebou lidé více poznají, což je zapříčiněno uvolněnější, neformální atmosférou, podporovanou jiným než pracovním prostředím i povahou úkolů, které jsou uzpůsobeny tak, aby vedly ke vzájemné komunikaci. Sekot a Lebeda (2005, s. 68) dále popisují, že podstatou teamspirit akcí by měla být dobrá nálada, neformální atmosféra, odpočinek od každodenních pracovních problémů, ale hlavně společenský zážitek. Jako příklad aktivit pro tyto akce uvádí lezení po skalách, sjezd řeky na kánoích či raftech, motokáry, bowling, paintball a další.

Akce na podporu budování a rozvoje pracovních týmů – teambuilding

Je třeba rozlišovat pojem teamspirit a teambuilding. Narozdíl od teamspirit akcí jsou teambuildingové akce pořádané za účelem cíleného, promyšleného a uspořádaného budování a rozvíjení pracovních týmů, jejich tvůrčího a výkonového potenciálu. (Sekot, Lebeda 2005, s. 68) Uvádí, že teambuildingové programy jsou určeny konkrétním pracovním skupinám, nejčastěji na startu jejich společné práce nebo v okamžiku důležitých změn. Dále popisují hlavní smysl, kterým je připomenutí principů týmové práce, rozvíjení předpokladů a kvality, hlubší poznání, vzájemná důvěra, rozvoj komunikace a v neposlední řadě zaujímaní týmových rolí. Sekot, Lebeda (2005, s. 68) zmiňují, že podstatou teambuildingových aktivit bývá spolupráce při řešení neobvyklých úkolů a vzájemná podpora ve vypjatých psychicky náročných situacích. Jak dále uvádí, rozdíl mezi teamspiritovými a teambuildingovými aktivitami je délka akcí, která se u teambuildingových akcí blíží ke čtyřem dnům. Zásadní krok oproti teamspiritových akcí tkví ve využití skupinových rozborů, které bývají zpracovány a následně využity v praxi. (Sekot, Lebeda 2005, s. 71)

4.2 Adrenalinové sporty

Druhá kapitoly, jak již z názvu napovídá, se nejprve věnuje vysvětlení pojmu adrenalin a následně adrenalinovému sportu obecně. Dále jsou podrobněji popsány jednotlivé adrenalinové aktivity, které se v poslední době staly trendem v oblasti sportu a turismu. S některými z vysvětlených adrenalinových sportů bude pracováno v praktické části práce.

4.2.1 Adrenalin

S adrenalinovým sportem úzce souvisí hormon adrenalin, proto je potřeba nejprve vysvětlit a objasnit fungování tohoto hormonu.

Adrenalin a jeho působení na organismus

Při adrenalinových sportech se do těla uvolňuje hormon adrenalin (epinefrin), který se tvoří v dřeni nadledvin a bývá označován jako stresový hormon nebo hormon útěku či strachu a spolu s dalšími hormony se podílí na zajištění fungování organismu při zátěžové situaci. (Machová 2010) Podle Machové (2010) byl adrenalin objeven v roce 1901 a postupem času se stal předmětem vědeckého bádání. Dále uvádí, že tento hormon se během stresové situace nebo při vyšším fyzickém výkonu okamžitě uvolňuje do krevního oběhu, a jeho hladina může až desetinásobně stoupnout ve srovnání s hladinou v klidném stavu člověka.

Často bývá zaměňován hormon adrenalin s hormonem endorfin. Oproti adrenalinu se endorfin vyplavuje do krevního oběhu výrazně pomaleji a zároveň slouží jako odměna za podaný výkon. (Machová 2010) Podle Grasgrubera (2008, s. 5) k tomu dochází vlivem nervového impulsu. Machová (2010) dále uvádí, že endorfin pozitivně přispívá ke správnému chodu organismu, jelikož může mírnit bolest nebo pozitivně ovlivňuje i psychické rozpoložení a v neposlední řadě přináší radost či euforii po náročné fyzické zátěži.

Machová (2010) popisuje účinky adrenalinu, působící na člověka, kterými mohou být:

- zrychluje tep, srdeční činnost, zvyšuje tlak,
- rozšiřuje průdušky, zlepšuje ventilaci,
- zužuje povrchové cévy, což souvisí s tzv. centralizací oběhu, kdy se krev soustřeďuje v životně důležitých orgánech (srdce, mozek),
- stimuluje činnost mozku,
- zvyšuje aktivitu potních žláz.

Jednotlivé pojmy související s adrenalinem

Dobrodružství – pojem dobrodružství dle Kirchnera (2009, s. 28) nelze jednoduše definovat. Uvádí, že se jedná o realizaci něčeho, co má nejasný výsledek, dále může jít o vzrušující prožitek s nejistým výsledkem, výzvu, ke které je potřeba dobrých fyzických a emočních schopností a v neposlední řadě to může být cesta k hranicím vlastních možností.

Riziko – představuje určitou formu nebezpečí, fyzickou ujmu (zranění) a duševní ujmu, sociální nebezpečí (nevědomost, trapná situace), ztrátu nebo finanční nebezpečí (ztráta, zničení vybavení). (Kirchner 2009, s. 27)

Zážitek – je psychický jev jedince, který osoba vnitřně prožívá, kumuluje se celý život, buduje duševní bohatství každého člověka. (Kirchner 2009, s. 24)

Prožitek – je svým způsobem součástí zážitku, lze říci, že více prožitků může tvořit daný zážitek (Kirchner 2009, s. 25) Kirchner dále uvádí, že prožitkem může být něco, co člověk prožil, to co mělo aktivní, stimulující a energizující charakter.

Zkušenost – jedná se o výsledek poznání, uvědomování a jednání člověka, který jsme v průběhu života získali během nějaké praktické činnosti. (Kirchner 2009, s. 26)

4.2.2 Charakteristika adrenalinových sportů

V současné době se adrenalinový sport v nabídce cestovního ruchu stává významnou a rychle se rozvíjející aktivitou, která zahrnuje určitý stupeň rizika a má dopad na nervovou soustavu člověka. Zelenka (2012, s. 23) S adrenalinovým sportem souvisí vysoký stupeň rizika a rovněž také vysoký podíl hormonu adrenalinu, který se uvolňuje do krevního oběhu. (Polešovská 2014, s. 13) Syrovátková (2013, s. 42) dodává, že se jedná o druh sportu, který je spojen s nebezpečím a prověřováním vlastních možností. Aktivitám v rámci adrenalinového sportu se zpočátku věnují pouze jednotlivci či malé skupiny, postupně se však i tyto aktivity stávají víceméně masovou záležitostí, zejména díky propagaci. (Hoffmannová, Šebek a kol. & Hodaň 2013, s. 13)

Adrenalinový sport je určitým způsobem vykročení ze své komfortní zóny. Každý člověk ve svém životě kolísá ve zcela specifické oblasti, do které se zahrnuje rodina, přátelé, vztahy, práce, v neposlední řadě každodenní problémy, což představuje tzv. komfortní zónu. (Svatoš, Lebeda 2005, s. 31) Autoři uvádí, že se jedná o prostor, kde se člověk cítí pohodlně, bezpečně bez vnitřních nejistot. Svatoš, Lebeda (2005, s. 31) jsou ale přesvědčení o tom, že pokud by se člověk celý život bránil novinkám nebo se nevyhýbal krizovým situacím, mohl by jeho život vést k omezenosti a jakémukoliv osobnímu rozvoji.

„A tak se dostáváme na hranice poznaného a nepoznaného, naučeného a zcela nového, bezpečného a riskantního – na hranice naší komfortní zóny – abychom ji na chvíli opustili.“ (Svatoš, Lebeda 2005, s. 312)

Přiměřené překročení komfortní zóny, překonání obav, nejistot a stresu obvykle vede k příjemnému pocitu. (Svatoš, Lebeda 2005, s. 312) Zmiňují, překonáním těchto faktorů a naučením něčeho nového si člověk rozšiřuje svou komfortní zónu.

4.2.3 Konkrétní adrenalinové sporty

Bungee jumping

Jde o skok z výšky (často z mostu či jeřábu), při kterém je osoba přivázána na pružném laně hlavou nebo nohama napřed, nad zemí nebo nad vodou. (Zelenka 2012, s. 3) Podle Mikošky (2006, s. 24) dnes existují dva typy skákání a to americký, který využívá delšího volného pádu s dvojitým zabezpečením a novozélandský, který je extrémnější, jelikož využívá pouze jednoduché zabezpečení a elastičtější materiál. Dodává, že v moderním bungee jumpingu existuje více způsobů jak skočit, jedním z typů je jednoduchý skok z mostu, dalším může být tzv. Kleinova houpačka (skok z mostu, při kterém je lano uvázáno na druhé straně mostu). Mikoška (2006, s. 24) dále zmiňuje, že tento sport je společností vnímán jako hazardování se životem, je tedy pouze pro adrenalinové nadšence.

High jumping

Jde o sportovní aktivitu, jejíž podstatou jsou skoky do vody z výšky vyšší než 15 metrů. (Mikoška 2006, s. 25) Tato sportovní disciplína je důkazem odvahy skákajícího a uvědomění si možného rizika, které se s tímto sportem pojí. (Mikoška 2006, s. 25) Popisuje některá místa v zahraničí a v České republice, která se stávají centrem tohoto sportu. V České republice lom Hříměždice nedaleko Kamýku nad Vltavou, v zahraničí historický most ve městě Mostar v Bosně a Hercegovině.

Downhill mountain bike

Jedná se o sport, při kterém se jezdec „řítí“ vysokou rychlostí na speciálně upravených horských kolech z prudkých kopců do údolí. (Mikoška 2006, s. 8) Tento sport si vyžaduje speciálně upravená kola, vybavena různými moderními technologiemi, aby bylo možné sjet ty nejstrmější trasy s nerovným terénem a dalšími překážkami. (Smurthwaite 2016)

Paragliding

Jedná se o letecký sport, ke kterému je potřeba paraglidingového křídla – padákového kluzáku. (Syrovátková 2013, s. 50) Dodává, že při této sportovní aktivitě se startuje z kopce rozběhem nebo roviny za pomoci vlečného mechanismu. Paragliding je aktivitou, kterou lze kombinovat i např. s vodními lyžemi. (Zelenka 2012, s. 73)

Rafting

Jedná se o populární sportovní aktivitu, jednu z forem vodácké turistiky, při které se sjíždí divoká řeka na velkých (často gumových) člunech pro 6–8 osob, samostatně, se zkušenými průvodci nebo v rámci organizovaného zájezdu. (Zelenka 2012, s. 475) Zelenka (2012, s. 475) dále uvádí, že v porovnání s kajaky a kánoemi mají rafty lepší stabilitu, proto umožní splutí i divokých řek, jako jsou např. Salzach a Inn v Rakousku, Soča ve Slovinsku nebo Sjøa v Norsku.

Slackline

Slackline je aktivita, při které se balancuje, přechází a skáče na popruhu širokém od dvou do pěti centimetrů, umístěném mezi dvěma body, například stromy. (Plachký, 2012) Podle Plachkého (2012) k nám tento druh sportu dorazil z USA, kde vznikl okolo sedmdesátých let z řad horolezců, kteří si krátili volné chvíle chozením po řetězech a různých smyčkách. Dodává, že pro tuto sportovní disciplínu je zapotřebí velká koncentrace, pevné nervy a neustálé a nekonečné zkoušení.

Horolezectví

Horolezectví je pohyb v horském nebo vysokohorském terénu se strmými skalnatými ledovými nebo sněhovými úbočími, ke kterému se využívá nejrůznějšího lezeckého vybavení. (Horolezecká metodika 2010) Dále uvádí, že od svého původu se tato sportovní aktivita rozšířila o spoustu dalších forem a rozděluje se podle různých hledisek. Avšak zmiňuje, že v základní rovině se horolezectví dělí podle motivace horolezce, a to na mimosportovní a sportovní, která je nejčastější motivací, přivádějící lidi k horolezectví. Podle Syrovátkové

(2013, s. 46) je každé horolezecké stoupání jiné, vyžaduje plné soustředění a koncentraci. Dodává, že tento sport je aktivitou, při které hraje adrenalin velkou roli, zejména s dosaženou výškou a pocitem vítězství sám nad sebou.

Via ferrata

Via ferraty v překladu do češtiny znamená zajištěné cesty. Jde o horolezecký výstup v náročném skalním terénu, kde je nataženo ocelové lano zakotvené ve skále, které usnadňuje horolezcům jejich pohyb. (Sdružení Český ráj) Tento druh adrenalinového sportu nabízí možnost podívat se do míst, která mohli dříve navštívit pouze zkušení horolezci (Hanibal 2017) Ke zdolávání ferrat je potřeba speciálního vybavení, jako je sedací a prsní úvazek, plochá smyce, ferratova brzda, lezecká přilba a v neposlední řadě ferratové rukavice. (Hanibal 2017) Při samotném lezení je potřeba dodržovat některá pravidla. Prvním pravidlem je použité ferratové brzdy, která musí být přicvaknuta k jistícímu lanu dvěma karabinami a druhým pravidlem je dodržování dostatečné vzdálenosti mezi lezci, alespoň přes dvě kotvení ocelového lana, tak aby pád jednoho lezce neznamenal pád i dalších lezců. (Hanibal 2017)

Paintball

Paintball je moderní adrenalinový sport, ke kterému je potřeba paintballová pistole a paintballové kuličky (želatinové kapsle naplněné paintballovým barvivem). (Brnický 2010) Podle Brnického (2010) je k tomuto sportu zapotřebí trocha fyzické kondice, rychlých reflexů a schopnost umět se rychle rozhodnout. Variací paintballu je podle Brnického (2010) nespočet, ať už se jedná o hru, kdy každý hráč bojuje proti každému, nebo jsou hráči rozděleni do dvou a více týmů bojující mezi sebou, či dva týmy bojující o dobytí nepřátelské vlajky. Paintball se hraje na paintballových hřištích, která mohou být přírodní nebo umělá a využívají terénní nerovnosti, stromy, budovy nebo uměle vytvořené překážky. (Brnický 2010) Tato aktivita je oblíbená v rámci pořádání teambuildingových akcí firem. (paintballinfo.cz 2006)

4.3 Psychologie sportu

S provozováním adrenalinového sportu jsou spojeny emoce člověka, proto je následující kapitola věnovaná psychologii sportu. Více je popsána sportovní motivace a vysvětleny jsou jednotlivé pojmy, které se sportovní motivací souvisí.

Hlavní podstatou psychologie sportu je zjišťování vzájemných, oboustranných vztahů mezi sportovní činností a psychikou člověka. (Novotný 2010, s. 21) Dodává, že sport na jednu stranu ovlivňuje psychické procesy a osobnost člověka, a na stranu druhou je psychika člověka ovlivňována průběhem sportovní činnosti. Novotný (2010, s. 21) zmiňuje, že psychologie sportu nevychází pouze z obecné psychologie, ale i z poznatků dalších oborů psychologie. Dále uvádí, že má sport psychohygienické účinky, které blahodárně působí na psychiku člověka během každodenního života. Dodává, že s psychologickými výsledky je třeba nakládat podle jednotlivých sportovních kategorií, některé mohou být využity při řízení vrcholového nebo výkonnostního sportu, jiné při rekreačním sportu či managementu sportu ve veřejné správě.

„Chápat chování, myšlení a cítění lidí v situacích tělesné výchovy a sportu je jedním z hlavních zaměření psychologie tělesné výchovy a sportu, kterou lze definovat jako zkoumání osob a jejich chování v různých sportovních a cvičebních prostředích.“ (Gill a Williams 2008 in Tod, Thatcher, Rahman 2012, s. 12)

Psychologie sportu je aplikovaná vědní disciplína, zaměřující se na uplatnění poznatků psychologie v mnoha oblastech, a která má za cíl pomáhat lidem s jejich problémy. (Tod, Thatcher, Rahman 2012, s. 12) Tod, Thatcher, Rahman (2012, s. 12) zmiňují, že pozorování lidí, jejich chování při sportovní aktivitě a následné uplatnění zjištěných poznatků může být v mnoha situacích velmi přínosné pro všechny sportovní nadšence, např. mohou zlepšovat své výkony, mít ze sportu větší radost nebo prožívat šťastnější život. Dále uvádí, že poznatky psychologie tělesné výchovy a sportu mohou napomáhat nejen vrcholovým sportovcům, ale prospěch z ní mohou mít všichni účastníci nejrůznějších

sportovních a cvičebních programů bez ohledu na věk, schopnosti, sexuální orientaci nebo etnický původ.

Z hlediska historie je možné se s psychologií tělesné výchovy a sportu setkat již více než 100 let, kdy vyšla první studie, která cyklisty a vliv ostatních cyklistů na časy jednotlivců (Triplett in Tod, Thatcher, Rahman 2012, s. 12) Vědeckou disciplínou a samostatným oborem v rámci věd o tělesné výchově a sportu se však stala až v šedesátých a sedmdesátých letech 20. století. (Winberg a Gould 2007 in Tod, Thatcher, Rahman 2012, s. 12) V Československu se první rozvoj psychologie sportu postaral prof. Vaňek, který v roce 1956 publikoval studijní text „Několik příspěvků k psychologii tělesné výchovy“, později „Vědecké základy psychologické přípravy sportovce“. (Slepička, Hošek, Hátlová 2009, s. 22) Slepička, Hošek, Hátlová (2009, s. 22) uvádí, že český prof. Vaňek významně svou prací přispěl ke sjednocení psychologie sportu v celosvětovém měřítku a odborně doplnil psychologickou přípravu sportovců tím, že rozpracoval principy modelovaného tréninku.

4.3.1 Sportovní motivace

Každá sportovní činnost vyžaduje chuť či motivaci sportovce. Pojem motivace je definována jako „*hypotetický konstrukt sloužící popisu vnitřních a vnějších sil působících na zahájení, směr, intenzitu a trvání určitého chování.*“ (Vallerand a Thill 1993, s. 18 in Tod, Thatcher, Rahman 2012, s. 35) Lze říci, že celou psychologii sportu je možné vyložit jako motivaci sportovních činností, jejichž otázky podněcujících příčin jednání jsou hlavní tematikou psychologie sportu a která bývá v dnešní době často otázkou finančního ohodnocení. (Slepička, Hošek, Hátlová 2009, s. 79) K problematice sportovní motivace se vyjadřuje Sekot (2003, s. 88) a sděluje, že celkovou motivační strukturu dotvářejí biologické, psychologické a sociální determinanty. Sekot (2003, s. 88) uvádí, že existuje široké spektrum motivů, které se odvíjejí od potřeby pohybu, zdravotní prevence a individuální seberealizace. Vliv těchto motivů mění v závislosti na věku, pohlaví a sociálním pozadí, v kontextu různých forem sportu. (Minaříková 1998 in Sekot

2003, s. 88) Motivace má významnou funkci zejména u dospělých jedinců, pro mládež je spíše typičtější motiv přirozeného pohybu. (Minaříková 1998 in Sekot 2003, s. 88) Zmiňuje, že silným motivačním faktorem může být radost ze soutěžení, výkonnostní ambice, zvyšování fyzické kondice, formování postavy či radost z pohybu. Podle Sekota (2003, s. 88) sehrává motivace důležitou úlohu v regulaci činnosti jedince.

Potřeby a motivy

Sportovní činnost je z hlediska snažení, chtění a jednání sportovce mnohostranná činnost, a tedy nelze přesně vymezit motiv sportovní činnosti, proto se ve spojení se sportovní činností mluví o motivaci, tj. o příčinách a podmínkách jednání ve sportu. (Slepička, Hošek, Hátlová 2009, s. 85) Slepička, Hošek a Hátlová (2009, s. 85) popisují, že sledování motivace určitého sportovce má velký význam a současně se jedná o velmi obtížný úkol. Madsen třídí motivy ve sportovní psychologii na (Novotný 2010, s. 33):

- motivy společenského kontaktu,
- motivy dosahování něčeho,
- motivy prestiže,
- motivy akvizice (nabývání a vlastnění),
- emocionální motivy agrese a dosažení bezpečí.

Novotný (2010, s. 33) uvádí, že na vytváření motivů sportovní činnosti je potřeba rozsáhlých potřeb, které vyjadřují stav nedostatku nebo přebytku v organismu a zároveň jsou chápány jako základní motivy jednání. Maslow potřeby dělí na potřeby fyziologické, lásky a sounáležitosti, ocenění a kladného hodnocení, seberealizace, potřeby znát a vědět a potřeby estetické. (Novotný 2010, s. 33)

4.3.2 Vnímání

Pro účely praktické části bakalářské práce je potřeba vysvětlit pojem vnímání, který souvisí s psychikou člověka, proto bylo zvoleno zařazení do této kapitoly.

Vnímání podle Veličkovského (1979) stojí na začátku psychických procesů a lze představit jako odraz skutečných vlastností, předmětů a jevů vnějšího světa od kterého nás odděluje, ale zároveň také spojuje. *„Vnímání neboli percepce patří mezi základní procesy orientace člověka; je to proces odrazu předmětů a jevů, které v daném okamžiku působí na smyslové orgány (oko, ucho, hmatová tělíska v kůži, chuťové pohárky aj.), které jsou receptory čili přijímači podnětů.“* (Kohoutek, 2008) Percepce je podle Kohoutka (2008) schopnost pociťovat a uvědomovat si vnější a vnitřní podněty, na základě smyslů, mezi které se řadí zrak, sluch, čich, hmat a chuť. Výsledkem vnímání jsou vjemy, které lze popsat jako obrazy představující souhrn vlastností nebo vjemu jako celku. (Kohoutek, 2008) Kohoutek (2008) dodává, že vjemy jsou doplňovány našimi znalostmi, zkušenostmi, postoji, vztahy, zaměřeností ...

5 Metodika

5.1 Popis a organizace výzkumu

Zpracování bakalářské práce předcházela obsahová analýza zdrojů, týkající se sportovního cestovního ruchu, adrenalinu a psychologie sportu.

První částí práce je část teoretická, která se věnuje vysvětlení základních pojmů. Rozdělena je do několika tematických kapitol a vytvořena byla na základě odborné literatury.

Druhou částí bakalářské práce je část praktická. V praktické části byla použita metoda analýzy, tedy popis a rozklad zkoumaného objektu na jednodušší části (Thunová 2011). Této části předcházelo stanovení výzkumných otázek. Poté byl proveden průzkum jednotlivých adrenalinových sportů v oblasti Českého ráje. Průzkum byl uskutečněn pomocí internetového vyhledávače se zadáním klíčových hesel (např.: adrenalinové sporty Český ráj, adrenalin Český ráj, letní adrenalinové aktivity v Českém ráji).

Cílem bylo zjistit nabídku konkrétních letních adrenalinových sportů v jednotlivých lokalitách a jejich největší koncentraci (zastoupení) v Českém ráji. Na základě zjištěných informací byl konkrétní letní adrenalinový sport zařazen do příslušné tabulky z hlediska jeho aktuálního výskytu. Pomocí zaznamenávání do mapy Českého ráje byla zjištěna místa s největší koncentrací těchto sportů. Pozornost se dále věnovala právě na tu oblast, kde bylo zjištěno největší zastoupení adrenalinových sportů. V této oblasti byla popsána konkrétní nabídka letních adrenalinových sportů, zmíněni byli jednotliví poskytovatelé a jejich nabízené služby.

Na závěr byl proveden osobní rozhovor s vybranými místními obyvateli v nejvíce zatížené oblasti letních adrenalinových sportů Českého ráje. Dalším cílem je na základě rozhovoru s vybranými místními obyvateli zjistit, jaké je jejich mínění o vybraných aspektech, jak vnímají skutečnost, že se adrenalinových sportů provozuje v místě jejich bydliště mnoho, jaký je jejich názor na počet přicházejících turistů, a jaký je jejich celkový názor na situaci spojenou s těmito aspekty.

5.2 Použité metody

Pro zpracování teoretické části bakalářské práce byla použita metoda rešerše literatury, která má za úkol seznámit čtenáře s nejdůležitějšími zdroji, ze kterých se při zpracování práce vycházelo. (Trousil, Jašíková 2014, s. 127) Nejpodstatnějšími zdroji práce byly odborné knižní publikace, týkající se dané problematiky.

V rámci praktické části byla použita metoda analýzy. Jedná se o rozčlenění celku, jevu, objektu na části a rozbor vlastností, vztahů a faktů postupující od celku k částem. (Linderová, Scholz, Munduch 2016, s. 44) Analýza umožňuje pronikat k jádru jevů či procesů a pomocí syntézy vyjádřit vzájemné souvislosti. (Trousil, Jašíková 2014, s. 41)

Na analýzu navazuje syntéza, která spojuje zjištěné poznatky získané při analytickém šetření v jeden celek. (Thunová 2011) Syntéza dovoluje chápat problém, jev nebo proces v jeho celistvosti, což je důležité z hlediska udržitelnosti cestovního ruchu, jelikož se jedná o úsilí vnímat všechny významné souvislosti a vztahy mezi složkami prostředí. (Trousil, Jašíková 2014, s. 42)

Další metodou je komparace, což je jedna z technik sloužící ke srovnávání, přirovnávání a porovnávání objektů s cílem stanovit shodné nebo rozdílné znaky. (Thunová 2011)

Jednou z použitých technik byl osobní rozhovor. Jedná se o jednu ze základních a nejčastěji používaných technik sběru dat a informací. (Trousil, Jašíková 2014, s. 104) Trousil a Jašíková (2014, s. 104) dále uvádí, že důležitá je příprava před samotným rozhovorem a měla by obsahovat zajištění přehledu o studovaném tématu, příprava na zaznamenávání odpovědí a také přizpůsobit svou vizáž a způsob komunikace typu dotazovaného. Rozhovor může mít několik forem, u všech však platí vysoká návratnost informací, což se jeví jako značná výhoda. (Trousil, Jašíková 2014, s. 104) Pravděpodobně jde o nejdůležitější, nejstarší a nejčastěji používanou metodou pro získávání informací, která umožňuje hlubší zkoumání motivů odpovědí na otázky. (Kohoutek 2010) V rozhovoru byly zjišťovány informace týkající se života občanů obce, v souvislosti s jejich povědomím o výskytu adrenalinových sportů a zvýšeným zájmem jednotlivců

a skupin o návštěvu obce. Většina otázek byla formou otevřených odpovědí, některé však byly uzavřené. Otázky na sebe volně navazovaly. Cílem bylo zjistit jejich pohled na situaci v obci v období letních měsíců, kdy je obec nejvíce turisty zatížena. Dále pak to, jak vnímají skutečnost, že se adrenalinových sportů provozuje v místě jejich bydliště mnoho a na závěr rozhovoru zjistit jejich celkový názor na situaci. Otázky rozhovoru měla autorka logicky seřazené, nicméně v průběhu rozhovoru přizpůsobovala své dotazy každému respondentovi individuálně, v závislosti na jeho vyjadřování.

5.3 Výzkumný soubor a popis vybrané oblasti

Před samotným šetřením je nejprve potřeba vymezit zkoumaný objekt a to CHKO Český ráj, který se nachází v severní části České republiky.

Správa CHKO Český ráj uvádí, že Český ráj je nejstarší chráněnou krajinnou oblastí, která byla vyhlášena 1.3 1955 a oproti původní rozloze 92 km², dnes Český ráj zaujímá 181 km². Podle Sdružení Český ráj (2018) region leží padesát kilometrů severovýchodně od Prahy a to městy Mladá Boleslav a Mnichovo Hradiště, Hodkovice nad Mohelkou, vrch Kopanina, Železný Brod, Semily, Nová Paka, Jičín, Kopidlno, Sobotka a Dolní Bousov. Na východě přechází region v Podkrokonoskou oblast a na severu je ohraničen pásmem Jizerských hor a Krkonoš. (Sdružení český ráj 2018) Český ráj se rozkládá na území tří krajů České republiky; Libereckého, Královehradeckého a Středočeského kraje. Z hlediska územního členění lze oblast Českého ráje rozčlenit podle obcí s rozšířenou působností na Jičín, Turnov, Železný Brod, Semily, Mnichovo Hradiště a Mladá Boleslav. (Velkoplošná zvláště chráněná území)

Podstatou chráněné krajinné oblasti Český ráj je *„uchování a obnova jejího přírodního prostředí, zejména ekosystémů, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, a zachování typického charakteru krajiny za současného rozvíjení ekologicky optimálního systému využívání krajiny a jejích přírodních zdrojů.“* (Správa CHKO Český ráj)

Oblast je tvořena především pískovci, které se dříve ukládaly jako sedimenty křídového moře. (Správa CHKO Český ráj) Správa CHKO Český ráj dále uvádí, že vlivem dlouhotrvajícího působení sil Země a erozní činností získaly skalní pískové útvary současnou podobu, které jsou základem jedinečnosti území a dnes tvoří skalní pískovcová města. Území CHKO Český ráj z části pokrývá stejnojmenný Globální geopark UNESCO, který svou rozlohou výrazně přesahuje oblast chráněné krajinné oblasti.

Obrázek 1 Vymezení CHKO Český ráj
Zdroj: Sdružení Český ráj.

Český ráj nabízí spoustu krás nejen přírodního rázu. Mimo pískovcová města se zde nachází romantické rybníky, vyhlídky s kouzelnými výhledy, ale i hrady, zámky. (Němejc KrásyČech.cz) V oblasti Českého ráje je k vidění nespočet hradů

a zámků, z nichž mezi nejznámější patří Kost, Frýdštejn, Valečov, Drábské světničky, Hrubý Rohozec, Hrubá skála, Sychrov a Trosky, které jsou považovány za symbol Českého ráje. (Němejc KrásyČech.cz)

6 Výsledky a diskuze

Praktická část bakalářské práce se zabývá výzkumem a analýzou konkrétních letních adrenalinových sportů, které jsou nabízeny na území Českého ráje. Vyhledávání bylo uskutečňováno pomocí internetu se zadáváním konkrétních hesel (např. adrenalin Český ráj, adrenalinová sport v Českém ráji, volný čas v Českém ráji) Zjištěné sportovní aktivity byly rozděleny do jednotlivých oblastí z hlediska jejich výskytu. Jednotlivé adrenalinové sporty byly pro představu jejich výskytu zaznamenány do mapy pod konkrétním bodem. Z vytvořené mapy byla zjištěna oblast s největší koncentrací těchto sportů, ve které byl proveden výzkum formou řízeného rozhovoru s místními obyvateli.

6.1 Nabídka adrenalinových sportů v jednotlivých oblastech

V této kapitole jsou provozované adrenalinové sporty rozděleny do několika tabulek. Zvoleno bylo rozdělení podle územního členění obcí s rozšířenou působností.

První sloupec tabulky obsahuje název konkrétní adrenalinové aktivity, ve druhém sloupci je zapsáno místo, kde se sport provozuje a poslední sloupec tabulky obsahuje webové adresy, popř. telefonní kontakt konkrétních provozovatelů adrenalinového sportu. Do vyhledávání byly zahrnuty adrenalinové sporty, které provozují spíše soukromé osoby ve svém volném čase, proto je u některých aktivit třetí sloupec tabulky nevyplněn. Nejedná se o komerčního provozovatele.

Hledanými aktivitami byly adrenalinové sporty, které jsou podle knižních publikací (Hoffmannová, Šebek a Hodaň. *Fenomén X-sportů a aktivit*. 2013, Mikoška. *Outdoorové sporty*. 2006, Syrovátková. *Specifické formy cestovního ruchu*. 2013, Svatoš a Lebeda. *Outdoor trénink: pro manažery a firemní týmy*. 2005) charakterizovány jako adrenalinové aktivity. Autorka do zkoumaného objektu zahrнула i aktivity, které nejsou popisovány jako typicky adrenalinové sporty, nicméně při jejich provozování účastník zaznamená změnu celkového

momentálního stavu, což má za následek uvolňování hormonu adrenalinu do krve, od kterého je pojem adrenalinový sport odvozen. Do zkoumaného objektu byly také zahrnuty adrenalinové sporty, které jsou pořádány prostřednictvím události.

Tabulka 1 Výskyt adrenalinových aktivit na Turnovsku

Lanové aktivity	Malá Skála	www.outdoor-school.cz www.sundiskfamily.cz
Jízda na koloběžkách	Malá Skála	www.sundiskfamily.cz www.kolobezky-ceskyraj.cz www.kolobezky-maloscalsko.cz www.klokoci.cz www.kolobezky-mala-skala.cz
Jízda na koloběžkách	Frýdštejn	www.kolobezky-ceskyraj.cz
Jízda na lodích	Malá Skála	www.sundiskfamily.cz www.kolobezky-ceskyraj.cz www.klokoci.cz www.outdoor-school.cz
Skalní lezení	Suché skály	www.sundiskfamily.cz
Jízda na koloběžkách	Besedice	www.kolobezky-ceskyraj.cz
Jízda na vozítkách segway	Malá Skála	www.sundiskfamily.cz
Jízda na paddleboardech	Malá Skála	www.sundiskfamily.cz
Slackline	Hrubá Skála	
Skalní lezení	Hrubá Skála	
Jízda na koloběžkách	Dolánky u Turnova Vyskeř	www.kolobezky-ceskyraj.cz www.kolobezky-ceskyraj.cz

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 2 Výskyt adrenalinových aktivit na Mladoboleslavsku

Jízda na motokárách	Bakov nad Jizerou	+420 606 615 683
Jízda v buggy	Dolní Bousov	www.dokonalyzazitek.cz

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 3 Výskyt adrenalinových aktivit na Železnobrodsku

Jízda na lodích	Podspálov	www.lodekoza.cz
-----------------	-----------	-----------------

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 4 Výskyt adrenalinových aktivit na Semilsku

Paragliding	Kozákov	www.fly4you.cz
Longboard downhill	Kozákov	hwww.kozakovchallenge.cz/en
Via ferrata	Semily	www.sportcourses.cz
Paintball	Vidochov	www.paintballvidochov.cz

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 5 Výskyt adrenalinových aktivit na Jičínsku

Lezení na umělé stěně	Sobotka	www.horolezeckastenasobotka.cz
Skalní lezení	Holín	
Jízda na koloběžkách	Jičín	www.kolobezky-ceskyraj.cz

Zdroj: Vlastní zpracování

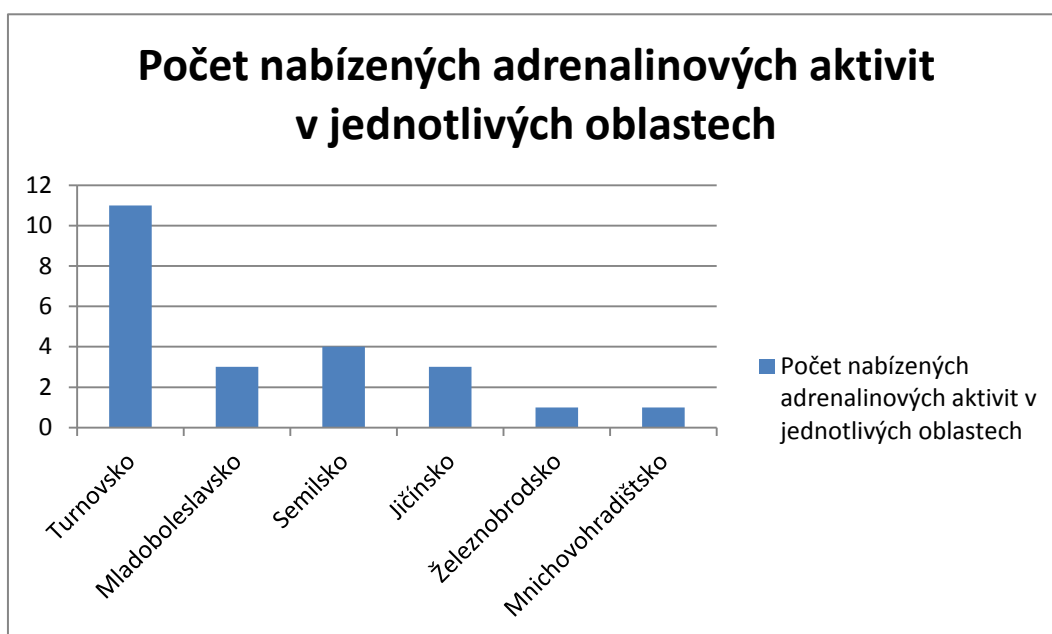
Tabulka 6 Výskyt adrenalinových aktivit na Mnichovohradištsku

Skalní lezení	Příhrazské skály	
---------------	------------------	--

Zdroj: Vlastní zpracování

Zjištěné údaje byly zaznamenány do následujícího sloupcového grafu, pomocí kterého lze porovnat výskyt adrenalinových sportů v jednotlivých oblastech. Jedná

se o zobrazení celkového počtu adrenalinových sportovních aktivit. Největší zastoupení adrenalinových sportů je v oblasti Turnovska, kde se provozuje 11 sportovních aktivit, z nichž některé jsou provozovány vícero poskytovateli. Druhé místo zaujímá Semilsko, se 4 adrenalinovými sporty. Jičínsko a Mladoboleslavsko zaujímají třetí pozici, každá z uvedených oblastí sčítá 3 letní adrenalinové aktivity. Nejnižší počet adrenalinového sportu byl zjištěn v oblastech Železnobrodsko a Mnichovohradištsko, kde se provozuje pouze jeden adrenalinový sport.

Graf 1 Zastoupení adrenalinových aktivit v jednotlivých lokalitách

Zdroj: Vlastní zpracování

Jednotlivé adrenalinové sporty jsou následně popsány ve spojitosti s místem, kde se provozují.

Jízda na koloběžkách

Na základě výzkumu je zřejmé, že největší podíl nabídky tvoří půjčování koloběžek, které jsou nejvíce zastoupeny v obci Malá Skála. Na výběr je několik

půjčoven, které nabízí více variant zapůjčení koloběžek. Zákazníci mohou využít koloběžky pouze v jednom směru trasy (Malá Skála - Dolánky u Turnova), na obousměrnou projížďku (Malá Skála - Dolánky u Turnova - Malá Skála) nebo je možná i kombinace koloběžek s loděmi. (Infoshop Vejměnek 2019) Koloběžky se dají dále půjčit v kempu Dolánky v Dolánkách u Turnova, Besedících, na Vyskři a Jičíně.

Stanoviště v Dolánkách se nachází pár metrů od Dlaskova statku v blízkosti řeky Jizery. Na výběr je několik variant, kam na koloběžkách vyrazit. Jednou z možných tras je klasický okruh po cyklostezce Greenway na Malou Skálu a zpět, další možností je vydat se údolím Vazovce k Bartošově peci. (Koloběžky Český ráj 2019) Možné je půjčit koloběžky pouze pro cestu na Malou Skálu, v případě že návštěvníci přijeli na kanoi či raftu a potřebují se vrátit zpět. (Koloběžky Český ráj 2019)

Koloběžky lze zapůjčit v obci Besedice, přesněji na parkovišti u občerstvení. Toto stanoviště nedisponuje velkým množstvím koloběžek, nicméně po telefonické domluvě není ze strany poskytovatelů problém koloběžky na místo ihned dovézt. (Koloběžky Český ráj 2019) Z Besedic je možné vydat se rychlým sjezdem kolem Suchých skal na Malou Skálu nebo se rozhodnout pro delší výlet kolem hradu Zbirohy. (Koloběžky Český ráj 2019)

Pokud se návštěvník rozhodne pro downhillový sjezd z vrchu Kopanina, může nejdříve navštívit rozhledu Kopanina, která nabízí výhledy na Český ráj, Jizerské hory i Krkonoše a následně zažije pěti kilometrový sjezd na Malou Skálu. (Koloběžky Český ráj 2019) Cestou z Kopaniny se mohou sjezdaři zastavit na Frýdštejně, kde se mimo jiné nachází zřícenina hradu Frýdštejn, která je spojena se známou českou pohádkou *O princezně Jasněnce a létajícím ševci*. Po předchozí domluvě provozovatel nabízí možnost dopravy účastníků i vybavení až na vrch Kopanina. (Koloběžky Český ráj 2019)

Cestou z Kopaniny je možné narazit na další stanoviště, odkud lze na koloběžce vyrazit. Koloběžky je možné zapůjčit v zahradě penzionu Vila Frýdštejn. (Koloběžky Český ráj 2019) K dispozici jsou koloběžky nejen pro dospělé ale i pro děti. (Koloběžky Český ráj 2019) Nabízí se hned dvě možnosti výletů. První trasa vede přes Voděradu a Bartošovu pec do Dolánek u Turnova a po cyklostezce na

Malou Skálu, druhou variantou je rychlý sjezd po nové asfaltové silnici přímo do centra Malé Skály. (Koloběžky Český ráj)

Poměrně novým stanovištěm je Penzion na Vyskři, odkud se nabízí uskutečnění spousty poutavých výletů. (Koloběžky Český ráj 2019) Jedním z cílů může být hrad Kost, údolí Plakánek, vesnička Vesec u Sobotky, která je rájem mnoha filmařů. Prostředí vesnice je známé např. z filmů *Jak dostat tatínka do polepšovny* či *Přijela k nám pout'*. Jedním z dalších zajímavých výletů může být návštěva zámku Hrubá Skála, odkud je možné se dále vydat k hradu Valdštejn. (Koloběžky Český ráj 2019) Nevylučuje se ani výlet na hrad Trosky či Malou Skálu.

Koloběžky k zapůjčení jsou také k dispozici na dvou stanovištích v Jičíně, a to na Valdštejnově náměstí přímo před vchodem do infocentra a ve Valdštejnské lodžii na kraji města. (Koloběžky Český ráj 2019) Z obou stanovišť se doporučuje projížďka s koloběžkami po Cipískově stezce, která je vhodná spíše pro rodiny s dětmi. (Koloběžky Český ráj 2019) Fyzicky zdatnějším návštěvníkům je nabídnuta trasa až na horu Tábor.

Skalní lezení

Velký význam v oblasti Českého ráje má horolezectví, které se provozuje na několika místech, a to v Suchých skalách nedaleko Malé Skály, v Prachovských skalách u Jičína, v Příhrazských skalách a v Hruboskalském skalním městě nedaleko Turnova. Jedná se převážně o soukromé lezce v rámci Českého horolezeckého svazu, které provozují horolezectví v rámci svého volného času pro soukromé účely. Díky struktuře skal mají tyto oblasti u horolezců velkou oblibu.

Jízda na lodích

Ačkoli řeka Jizera nedisponuje příliš velkým množstvím vody v korytu, zájem z řad vodáků o splutí řeky se každoročně registruje. Půjčovny nabízí k pronájmu kánoe a nafukovací rafty. Samozřejmostí jsou pádla a záchranné vesty, vodácké pytle či barely, které jsou poskytnuty bezplatně. Nejčastějším úsekem splouvání řeky je devíti kilometrový úsek z Malé Skály do Dolánek u Turnova, který je vhodný pro rodiny s dětmi. Tento úsek je také hojně využíván ze strany středních i základních škol, které uskutečňují splutí Jizery v rámci školních výletů. Pro

vodácké účely lze řeku využít již z obce Spálov, odkud se po proudu pokračuje do Železného Brodu, přes Líšný, Malou Skálu až do Dolánek u Turnova.

Lanové aktivity

Lanové aktivity byly před pár lety zastoupeny na více lokalitách, než je tomu dnes. Jedním ze stále provozujících lanových center je Lanové centrum SUNDISK, které je součástí outdoorového areálu Žlutá plovárna na Malé Skále. Postaveno bylo v roce 2007, a z hlediska své rozlohy a překážek je největší podobnou atrakcí v Libereckém kraji. (SUNDISK Family 2019) SUNDISK Family (2019) uvádí, že ve svém lanovém centru používají výhradně certifikované materiály, které podléhají pravidelným kontrolám. Lanové centrum disponuje deseti jednotlivými překážkami, které jsou obsluhovány profesionálně školenými instruktory. (SUNDISK Family 2019)

Obrázek 2 Překážky v lanovém centru

Zdroj: SUNDISK Family.

Jak již bylo výše uvedeno, některá lanová centra na území Českého ráje z neznámých důvodů ukončila svoji činnost. Jedním z takových případů je Lanová dráha Hrubá Skála, která byla vybudována přímo vedle zámku Hrubá Skála. Jako další příklad lze uvést lanové centrum v Radvánovicích, které bylo součástí dětského areálu Šťastná země. Rovněž dnes není v provozu.

Jízda na paddleboardech

V rámci firemních teambuildingových akcí provozuje firma SUNDISK s.r.o. pro své zákazníky mimo jiné jízdu na paddleboardu. Paddleboarding je jízda na nafukovacím či pevném plováku různých velikostí a tvarů, ke kterému je zapotřebí dlouhého pádla a který se hodí na jakoukoliv vodní plochu. (Kaňová, Schleiderová 2017)

Jízda na segway

Firma SUNDISK s.r.o. také nabízí zájemcům o teambuilding možnost projížďky na osobním vozítku segway. Segway je osobní dvoukolový transportér pro jednoho člověka, který se ovládá přenesením váhy těla dopředu či dozadu a pomocí řídítek jezdec koordinuje směr. (Třeček 2011)

Via ferrata

Nedaleko města Semily u břehu řeky Jizery byla vůbec poprvé v České republice zřízena takzvaná via ferrata. (Kudyznudy.cz) Jedná se o horolezecký výstup v náročném skalním terénu, kde je nataženo ocelové lano zakotvené ve skále, které usnadňuje horolezcům jejich pohyb. (Sdružení Český ráj) Cesta, která vede na pilíř skalní věže, je dlouhá 110 metrů a převýšení má 75 metrů. Lezení na této via ferratě lze podle Sdružení Český ráj doporučit pouze dostatečně zkušeným vysokohorským turistům a horolezcům, začátečníci by měli cestu podniknout pod dohledem zkušeného spolulezce. K lezení je potřeba speciálního vybavení a ochranných pomůcek, zejména ochranná helma. Vstup na ferraty Vodní brána je volný.

Obrázek 3 Lezecký výstup via ferrata Vodní brána

Zdroj: Město Semily.

Paragliding

Již řadu let je v vrch Kozákov proslulý paraglidingem neboli létáním na padáku. Kozákov se nachází mezi městy Turnov a Semily a disponuje výškou 744 m.n.m. (Paragliding centrum KOZÁKOV) Jeho výhodou je provozování paraglidingu na dva směry, nejvíce využívána je jižní až západní strana, méně severní. (Paragliding centrum KOZÁKOV) Kozákov využívá paraglidingová škola Fly4you pro uskutečnění základního kurzu paraglidingu, který trvá devět dní a jehož cílem je naučit zákazníka všemu potřebnému k získání pilotního průkazu. (Fly4you) Mimo výuku paraglidingu nabízí škola tandem paragliding a další kurzy pro více zkušené piloty. (Fly4you)

Paintball

Paintball ve Vidochově nedaleko Nové Paky se provozuje ve staré textilní továrně, proto je možné hrát zde paintball po celý rok, za každého počasí v kteroukoliv hodinu. (Paintball Vidochov) Paintball je určen široké veřejnosti a je provozován formou otevřených turnajů, vhodný je ale i pro rodiny, skupiny přátel, studentů či zaměstnanců, kteří využívají paintball jako aktivitu při firemních teambuildincích. (Paintball Vidochov)

Jízda v buggy

Vozítka buggy se svou podobou blíží čtyřkolkám. Na rozdíl od nich však mají volant a kovovou konstrukci, která zajišťuje bezpečnost řidiče. Jízda v buggy probíhá nedaleko Dolního Bousova na uzavřeném autocrossovém okruhu. (Dokonalý zážitek) Projížďka probíhá pod dohledem instruktora, který řidiče během prvního kola seznámí s profilem tratě a vysvětlí mu další podrobnosti, týkající se jízdy po okruhu (Dokonalý zážitek) Další kola jsou v režii samotného řidiče. (Dokonalý zážitek)

Sportovní události

Zahrnuty jsou také adrenalinové sportovní aktivity, které jsou pořádány pouze formou události. Jednou z takových je longboard downhill, sjezd na skateboardu z vrchu Kozákov. O akci s názvem *Kozakov challenge* je každoročně velký zájem, nejen z řad soutěžících, ale i z řad diváků. (informuji.cz 2018) Na Kozákově se schází více než 200 jezdců, z Evropy i ze zámoří, kteří při samotném závodě mohou dosahovat rychlosti až 100 km/h. (informuji.cz 2018) Jedná se o nejprestižnější závod tohoto druhu na českém území. (Kudy z nudy 2018)

Dalším z pořádaných eventů je *Horolezecký festival*, který se koná v blízkém okolí zámku Hrubá Skála a lázní Sedmihorky, v rámci kterého se uskutečňuje i *Slackline fest*, kde své dovednosti na slack lajnách natažených vysoko nad zemí předvede více než sto účastníků ze všech koutů světa. (Horolezecký festival Český ráj 2018)

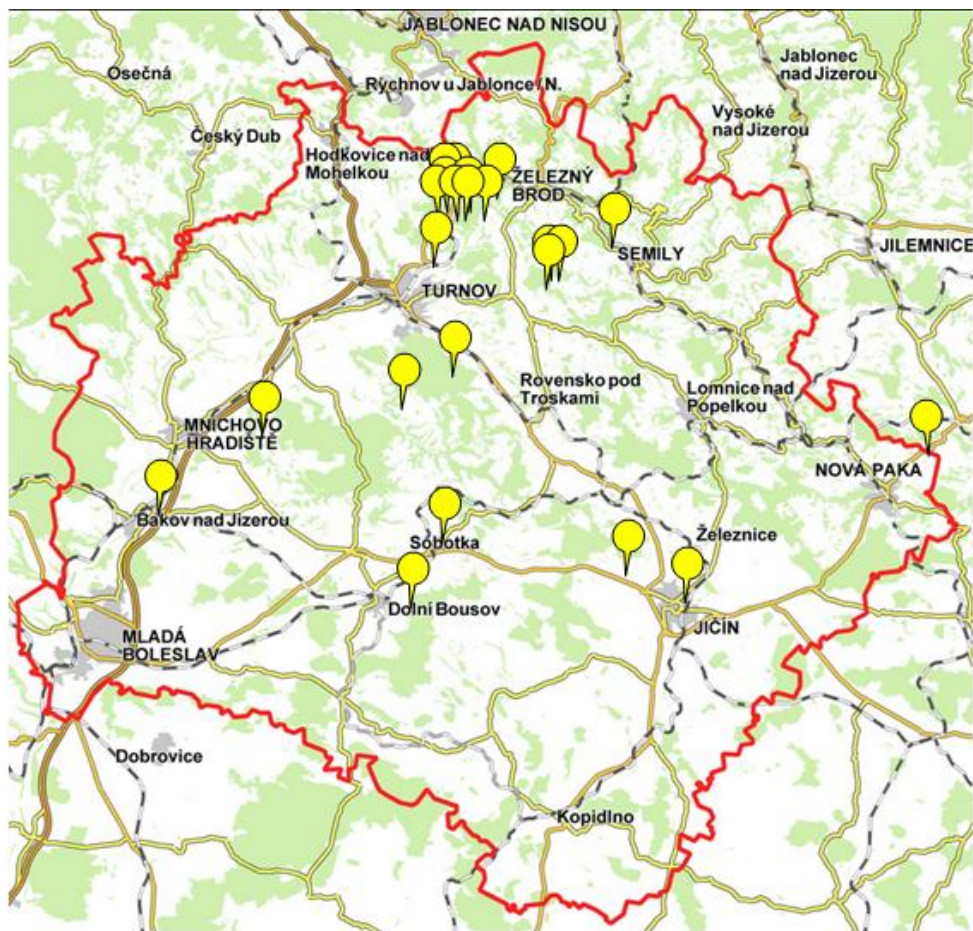

Obrázek 4 Jízda na longboardu

Zdroj: Bardi: jizerské *ticho.

6.1.1 Oblast s největším zastoupením adrenalinových sportů

Jednotlivé adrenalinové sporty byly z hlediska jejich výskytu zaznamenány do mapy pod barevným diagramem. Tím byla zjištěna oblast s největší koncentrací těchto sportů. Na základě tohoto určení byly uskutečněny další kroky v podobě návštěvy informačního centra a uskutečnění řízeného rozhovoru s místními obyvateli.

Obrázek 5 Nabídka adrenalinových sportů
Zdroj: Vlastní zpracování.

Na základě výzkumu bylo zjištěno, že nejvíce zastoupenou oblastí z hlediska adrenalinových sportů je oblast Turnovska, zejména obec Malá Skála.

Největší zájem ze strany návštěvníků v letních měsících vzbuzuje půjčování koloběžek, což dokládá počet půjčoven v obci. Vypůjčit koloběžku je možné u pěti půjčoven. Některé začínají svou sezonu již o březnových víkendech a končí v podzimních měsících v závislosti na aktuálním počasí.

Velký zájem dokládá reálná situace dvou půjčoven, z nichž každá disponuje více než jedním stem koloběžek, kterých bývá v některých zejména prázdninových dnech nedostatek. Infoshop Vejměnek (2019), který lze uvést jako jednoho z poskytovatelů koloběžek, uvedl, že v letních měsících je o koloběžky skutečně velký zájem, proto doporučuje předem vytvořit rezervaci. Rezervaci je možné

provést online prostřednictvím internetu. Největší zájem o koloběžky je podle Infoshopu Vejměnek (2019) mezi 9 – 10 hod. a 14 – 15 hod. Nejčastější trasou, kterou jezdci na koloběžkách využívají je sedmi kilometrový úsek z Malé Skály do Dolánky u Turnova. Tyto dvě obce spojuje cyklostezka, která je v současné době propagována v rámci projektu Greenway Jizera. Vede údolím podél řeky Jizery, mezi travnatými porosty a z části i lesem. Na trase se nachází mnoho občerstvovacích zařízení. Před výletem je ale dobré ověřit jejich otevírací dobu, jelikož některá občerstvení jsou otevřena pouze v sezoně. Trasu využívají zejména rodiny s dětmi a senioři. Není však vyloučeno, že trasu využije i jiná věková kategorie.

Cena půjčovního koloběžky se mezi jednotlivými půjčovnami mírně liší. Jde však o rozdíl v řádech deseti korun. Hodnota půjčovního se pohybuje mezi 150,- a 200,- korunami v závislosti na zvolené trase a době vypůjčení.

Půjčovny nabízí možnost zajímavého výletu v kombinaci se zapůjčením koloběžek a kánoí či raftů. Z Malé Skály do Dolánek u Turnova se zájemci dostanou splutím řeky a pro cestu zpět jsou pro ně připraveny koloběžky.

Dalším zajímavým tipem na výlet je sjezd z Kozákova na Malou Skálu. Na Malé Skále po vypůjčení koloběžek se zájemci pomocí cyklobusu nebo koloběžkobusu, který zajišťuje jedna z půjčoven, dopraví až na vrch Kozákova, odkud mohou podniknout downhillový sjezd zpět na místo vypůjčení. Trasa je dlouhá 17 a 22, 5 km a nabízí spoustu výhledů na Český ráj. Navštívit lze nejen rozhlednu Kozákov, ale i rozhlednu Dubecko a hrad Rotštejn.

Infoshop Vejměnek (2019) dále zmínil, že půjčení koloběžek je ve většině případů cílenou aktivitou jednotlivců, rodin i jiných skupin. Oblast Maloskalska vzbuzuje zájem u školních skupin, které ji volí jako cíl školních výletů, sportovních či adaptačních kurzů. Půjčovny jsou si této skutečnosti vědomy, proto nabízí zvýhodněné ceny půjčovního právě pro takto organizované skupiny. Mimo to také nabízí zprostředkování jednodenních či vícedenních sportovních programů.

Každoročně do Malé Skály zavítají nejen školní skupiny, ale také skupiny zaměstnanců firem, které zde podnikají sportovní aktivity v rámci teambuildingových akcí. Podle Infoshopu Vejměnek (2019) je oblast Malé Skály natolik oblíbená, že existují firmy, které se již několikátým rokem vrací. Některé instituce nabízí kromě organizování programu pro školní skupiny také zprostředkování firemní teambuildingové akce. Náplní pobytu jsou aktivity provozované v obci Malá Skála a jejím blízkém okolí.

Vzhledem k tomu, že Malá Skála disponuje širokou nabídkou volnočasových aktivit, ve spojení s blízkou okolní přírodou, počet návštěvníků se v letních měsících mnohonásobně zvyšuje. Informační centrum Infoshop Vejměnek (2019) uvedl, že se počet návštěvníků o víkendech v letním období pohybuje v rozmezí 1000 až 2000 osob v závislosti na aktuálním počasí. Nutno dodat, že Malá Skála má necelých 1200 obyvatel (zjištěno za rok 2018) (Malá Skála 2019), a tedy je počet přijíždějících návštěvníků vůči počtu občanů znatelný. Sdružení Český ráj, které se podílí na stavbě a propagaci cyklostezky, v roce 2014 umístilo na hranici Malé Skály sčítače, které obousměrně monitorují chodce a cyklisty. V roce 2018 byl zaznamenán celkový počet uživatelů 174 593, což je od 10 % více než v předchozím roce. (Sdružení Český ráj 2019) Jablonecký deník (2019) uvádí, že se doposud jedná o nejvyšší návštěvnost od doby instalace.

Jeden z pracovníků Infoshopu Vejměnek (2019) nezávisle uvedl, že obec je v létě přeplněna turisty, s čímž se pojí řada problémů. Jedním z problémů, který souvisí s aktuální situací v obci, je potíže s parkováním automobilů. Ačkoli je parkování soustředěno na centrální parkoviště na okraji obce, je jeho kapacita v letních slunečných dnech nedostatečná. To má za následek parkování automobilů mimo vyznačená místa. Dalším problémem, který byl pracovníkem Infoshopu Vejměnek (2019) uveden, je nerespektování přechodů nebo pohazování odpadků mimo odpadkové koše.

6.2 Výsledky rozhovoru

Narůstající počet turistů v obci Malá Skála je v letních měsících velmi znatelný. Situace má tedy výrazný vliv i na místní komunitu. Proto byl proveden rozhovor se třemi místními obyvateli Malé Skály. Má pouze doplňující funkci, výsledky nelze zevšeobecnit.

Rozhovor byl zaměřen na otázky, týkající se života občanů obce, v souvislosti s jejich povědomím o výskytu adrenalinových sportů a zvýšeným zájmem jednotlivců a skupin o návštěvu obce. Většina otázek byla formou otevřených odpovědí, některé však byly uzavřené. Otázky na sebe volně navazovaly. Cílem bylo zjistit jejich pohled na situaci v obci v období letních měsíců, kdy je obec nejvíce turisty zatížena. Dále pak to, jak vnímají skutečnost, že se adrenalinových sportů provozuje v místě jejich bydliště mnoho a na závěr rozhovoru zjistit jejich celkový názor na situaci. Otázky rozhovoru měla autorka logicky seřazené, nicméně v průběhu rozhovoru přizpůsobovala své dotazy každému respondentovi individuálně, v závislosti na jeho vyjadřování.

Rozhovor byl proveden se třemi místními obyvateli, dvěma muži (22 let a 20 let) a jednou ženou (47 let). Respondenti byli záměrně zvoleni, z hlediska jejich přímého bydliště v obci, pohlaví, věku a délky života v obci. Dva rozhovory byly uskutečněny na bázi přímého osobního setkání a jeden pomocí mobilního telefonu. Všichni dotazovaní si přáli zůstat v anonymitě, jejich rozhodnutí autorka respektuje.

Délka života

Na otázku *Jak dlouho žijete v obci?* Všichni zareagovali stejnou odpovědí a to, že již od narození; tedy 47, 22 a 20 let.

Kvalita života

Druhou otázkou bylo, *zda dotazovaní žijí na Malé Skále rádi*. Muž (22) odpověděl, že ano. Žena (47) odpověděla, že ano, nicméně turismus jí a její rodině značně narušuje kvalitu života. Muž (20) bezmyšlenkovitě zareagoval na tuto otázku zápornou odpovědí.

Množství přicházejících turistů

Všichni dotazovaní vnímají mnohonásobný zvyšující se počet turistů v letních měsících. Muž (22) uvedl: „*Zatraceně hodně, jinak to ani pojmenovat nelze!*“ Na tuto otázku navazuje další dotaz, který zní, *zda jsou respondenti rádi, že sem turisté přijíždí, nebo zda jim je to jedno*. Dva ze tří odpověděli, že jim tato skutečnost vadí. Nejvíce jim překáží zaparkované automobily mimo vyznačená místa. Jeden odvětil, že je mu to jedno a vysvětlil to umístěním jeho domu, který se nachází na kraji obce. Žije mimo veškeré dění obce a turismus ho přímo neovlivňuje.

Na otázku, *zda jako místní, vidí přínos v počtu přicházejících turistů*, respondenti odpověděli, že minimální. Jedním z přínosů může být zvýšený příjem místních podnikatelů, zvýšení rozpočtu obce, vznik nových stravovacích zařízení nebo zvýšení popularity obce.

Zastoupení adrenalinových sportů

Na otázku *Zda ví, které druhy adrenalinových sportů jsou v obci nejvíce zastoupeny*, každý z respondentů vyjmenoval nejméně tři konkrétní sporty, vyskytující se v obci nebo blízkém okolí. Uvedli tyto sportovní aktivity: horolezectví, cyklistika – downhill, lanové centrum, koloběžky, lodě (kanoe, rafty), při dobrém stavu vody ježdění na kajaku, let balónem a bungee jumping.

Další navazující otázka zní, *jestli si občané myslí, že tyto sporty jsou důvodem ke zvýšení návštěvnosti obce?* Jeden z dotazovaných odpověděl, že spíše ano, zejména rafty a horolezectví. Druhý z dotazovaných si myslí, že sport plní pouze doplňkovou funkci a důvodem návštěvnosti je spíše zvyšující se medializace obce, především díky rozvoji sociálních sítí. Třetí z nich zmínil, že adrenalinový sport v obci slouží spíše jako výplň programu než důvod k návštěvě.

Využití nabídky adrenalinových sportů

Dva ze tří dotazovaných využili nabídky provozovatelů adrenalinových sportů v jejich obci, z toho jeden k tomu byl nenásilně donucen. Rovněž stejný počet respondentů nabídku adrenalinových sportů v jejich obci někdy doporučili svým známým, oba si však nejsou jisti, zda byla nabídka nakonec využita a zrealizována.

Dopady adrenalinových sportů

Otázka, týkající se dopadů provozování adrenalinových sportů na místní obyvatelstvo, na obci, na přírodní prostředí, na dopravu ... byla u všech respondentů nejvíce diskutována. Jedním z problémů, který byl uveden, je čistota obce. Vzhledem k tomu, že počet návštěvníků se zejména v době letních prázdnin mnohonásobně zvyšuje, zvyšuje se tím i znečištění obce v podobě odhazování odpadků mimo odpadkové koše, psích exkrementů nebo nedopalků cigaret.

Z hlediska vlivu na přírodní prostředí byly uvedeny nafukovací rafty jako jedna z příčin, proč v řece Jizeře nemohou přežívat ryby. Nafukovací rafty jsou často přeplněné a vzhledem k tomu, že v Jizeře během letních měsíců protýká poněkud málo vody, není možné jejich líhnutí. Nejen vodáci na raftech, ale i na kánoích, často trhají vodní řasy, které poté nemají šanci „zakořenit“.

Uvedena byla také devastace přírodních skalních útvarů v Suchých skalách, které jsou jako horolezecká oblast oblíbené. V neposlední řadě byl zmíněn negativní vliv na pozemní komunikace a přeplněná železniční doprava.

Negativní dopad na přírodní prostředí má podle jednoho z dotazovaných lesní downhillový sjezd, při kterém se cyklisté v lesním prostředí řítí velkou rychlostí a ničí lesní porosty, stezky a cesty. Dotazovaný dodal, že tento sport je nebezpečný nejen pro jezdce samotné, ale i pro turisty, kteří se v blízkosti trasy pohybují. Druhý z respondentů má na tento dopad odlišný názor. Uvedl, že downhillovým sjezdem se příroda nedevastuje, ale že ji ničí velký počet jezdců, který se v poslední době zvýšil díky mobilním aplikacím. Aplikace ukládají časy a porovnává výsledky sjezdu s ostatními jezdci, v důsledku toho na Malou Skálu přijíždí více downhillových cyklistů, aby se srovnali s ostatními jezdci.

Dalším méně závažným problémem, který byl jedním z respondentů uveden, jsou přeplněné místní restaurace a hospody v době letních měsíců.

Názor na provozování adrenalinových sportů ze strany obce

Všichni dotazovaní se shodli, že provozování adrenalinových sportů na Malé Skále má z pohledu obce pozitivní dopad pro tamější podnikatele, jejichž příjmy v sezoně jistě nejsou malé.

Souhrnný pohled na situaci v obci

Na závěr rozhovoru byla položena otázka, *zda dotazovaný někdy uvažoval o přestěhování se, v závislosti na počtu přicházejících turistů*. Dva ze tří dotazovaných uvedli, že ne. Muž (22) svou odpověď vysvětlil, že obec Malá Skála zaujímá výhodnou polohu z hlediska dopravní dostupnosti a sociálního zařízení (základní škola přímo v obci). Žena (47) sdělila, že o stěhování nepřemýšlela, nicméně uvažovala o případných omezeních, které by mohly zkvalitnit jejich život jako místních obyvatel. Muž (20) o přestěhování uvažoval již mnohokrát, zejména během letních měsíců.

Poslední otázka nebyla pevně ohraničena, měla za úkol zjistit *celkový pohled na situaci v obci*. Žena (47) uvedla, že situace v obci se razantně změnila v posledních pár letech. Příliv turistů se značně zvýšil s vybudováním a propagací cyklostezky. Dalším důvodem, který sdělila, by mohla být poloha obce, nedaleko velkého města Jablonce nad Nisou, odkud do Malé Skály často přijíždí lidé ze sídlišť načerpat čerstvého vzduchu. Muž (22) svou odpověď vysvětlil, že ačkoliv se v sezoně v obci pohybuje velký počet turistů, stále existují místa, která jsou turisty neobjevena. Muž (20) zmínil, že jeho celkový pohled na situaci v obci je negativní a jako velký problém vidí infrastrukturu, která velkému počtu turistů není přizpůsobena.

6.3 Odpovědi na výzkumné otázky

Následující kapitola se věnuje odpovědím na výzkumné otázky, které byly pro účely bakalářské práce položeny.

První otázka zní, *jaké letní adrenalinové sporty jsou nabízeny v Českém ráji?* Na základě výzkumu bylo zjištěno, že z hlediska letních adrenalinových sportů jsou v oblasti Českého ráje nabízeny aktivity, mezi které patří lanové aktivity, jízda na koloběžkách, jízda na lodích, skalní lezení, jízda na vozítkách segway, jízda na paddleboardech, slackline, jízda na motokárách, jízda v buggy, paragliding,

longboard downhill, via ferrata a paintball. Většina aktivit je realizována prostřednictvím konkrétních provozovatelů, některé jsou pořádány formou eventu a jiné lze provozovat samostatně v případě vlastnění potřebných dokumentů.

Druhá výzkumná otázka byla položena v následující podobě, a to *v jaké oblasti Českého ráje jsou letní adrenalinové sporty nejvíce zastoupeny a jaká je jejich nabídka?* Dle zjištěných výsledků jsou letní adrenalinové sporty nejvíce zastoupeny v oblasti Turnovska. Při hlubším zkoumání bylo zjištěno, že největší koncentrace těchto sportů je v obci Malá Skála a jejím blízkém okolí. Konkrétně jsou nabízeny tyto adrenalinové sporty: lanové aktivity, jízda na koloběžkách, jízda na lodích, skalní lezení, jízda na vozítkách segway a jízda na paddelboardech. V porovnání s ostatními oblastmi je na Turnovsku realizováno o poznání větší množství letních sportovních aktivit, jak lze vidět z přiloženého grafického znázornění.

Třetí výzkumná otázka navazuje na druhou otázku a byla položena ve znění, *jak vybraní místní obyvatelé vnímají aspekty, které souvisí s adrenalinovými sporty a jejich provozováním v dané oblasti s největším koncentrací?* Třetí a poslední otázka byla realizována prostřednictvím řízeného rozhovoru s vybranými místními obyvateli, jejichž odpovědi jsou podrobně rozebrány v kapitole 6.2. Bylo zjištěno, že všichni obyvatelé mají povědomí o provozovaných adrenalinových sportech a zvýšené návštěvnosti obce, zejména v letních měsících. Někteří obyvatelé jsou turismem zasaženi více (zejména ti, kteří bydlí v centrální části obce), a proto se odpovědi liší od respondenta, který bydlí na kraji obce, a tudíž není turismem přímo ovlivňován. Autorka se domnívá, že zde nezáleží pouze na přesné poloze bydliště, ale i na dalších faktorech, jako např. věk, povaha, aktuální fyzické i psychické rozpoložení ...

7 Závěr a doporučení

Bakalářská práce měla za úkol analyzovat nabídku letních adrenalinových sportů v konkrétní oblasti. Pro tyto účely byla vybrána oblast chráněné krajinné oblasti Českého ráje. Samotná analýza byla provedena formou internetového vyhledávání se zadáváním klíčových hesel. Následně byl konkrétní letní adrenalinový sport zařazen do příslušné tabulky regionů z hlediska jeho aktuálního výskytu. Z výzkumu vyplynulo, že ačkoli se jedná o chráněnou krajinnou oblast, mají letní adrenalinové sporty v Českém ráji své zastoupení. Je nezbytné se však pozastavit u jejich umístění.

Jedním z cílů práce bylo zjistit, v jaké oblasti Českého ráje jsou letní adrenalinové sporty nejvíce zastoupeny a jaká je jejich nabídka. Na základě výzkumu bylo stanoveno, že největší zastoupení adrenalinového sportu je v oblasti Turnovska, konkrétně v obci Malá Skála a v jejím blízkém okolí. Určení tohoto stanoviska je zřetelně vidět na přiložené mapě Českého ráje, kam autorka pomocí bodů zaznamenávala každý vyskytující se adrenalinový sport. V této oblasti bylo zjištěno 11 provozovaných adrenalinových sportů, z nichž některé jsou provozované vícero provozovateli. Ve srovnání s ostatními oblastmi je Turnovsko a zejména obec Malá Skála těmito sporty přeplněna.

Široká nabídka adrenalinových sportů láká nemalé množství příznivců všech věkových kategorií. Jelikož se obec nachází uprostřed krásné přírody, je často cílem i spousty dalších turistů, nejen těch, kteří mají zájem o adrenalin. Nárůst návštěvníků obce se podle zjištěných údajů pohybuje mezi jedním až dvěma tisíci v závislosti na aktuálním počasí. Vzhledem k tomu, že v obci Malá Skála bydlí necelých 1 200 obyvatel, je množství turistů zřejmé, obzvláště pak v letním období.

Součástí praktické části bylo provedení řízeného rozhovoru s místními obyvateli. Cílem bylo zjistit, jak vybraní místní obyvatelé vnímají aspekty, které souvisí s adrenalinovými sporty a jejich provozováním v dané oblasti s největším koncentrací. Autorka chtěla také zjistit celkový pohled místních na situaci v obci, spojenou s narůstajícím počtem návštěvníků. Souhrnný názor na situaci se u každého z dotazovaných liší. Autorka se domnívá, že zde záleží na různých

faktorech, zejména na přesném místě bydliště, věku, povaze nebo mírou zásahy turismem.

Z rozhovoru nelze předložit obecný závěr, jelikož vzorek zkoumaných není dostatečně velký pro obecné tvrzení. Rozhovor plnil doplňkovou funkci a měl předložit reálný názor na skutečnou situaci v obci. Jako jednu z hlavních a zásadních informací autorka shledala skutečnost, že zvýšení počtu návštěvníků této části Českého ráje zapříčinilo vybudování cyklostezky, která obcí prochází. S vybudováním cyklostezky se začal vyvíjet potenciál pro provozování letního adrenalinového sportu, který začal lákat více a více zájemců. Autorka se domnívá, že by se situace v obci a blízkém okolí měla do budoucích let monitorovat.

8 Seznam použitých zdrojů

- [1] AGENTURA OCHRANY A KRAJINY ČESKÉ REPUBLIKY, *Správa CHKO: Charakteristika oblasti* [online]. [Cit. 20. 01. 2019]. Dostupné z: <http://ceskyraj.ochranaprirody.cz/charakteristika-oblasti/>
- [2] BARBI, Edoardo. *Jizerské *ticho: Kozákov Challenge* [online]. 2018 [cit. 2019-04-04]. Dostupné z: <http://www.jizersketicho.cz/kozakov-challenge/>
- [3] BRNICKÝ, Petr. *Ji-Paintball: Co je paintball* [online]. 2010 [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <http://www.ji-paintball.cz/co-je-paintball/>
- [4] DIRT MOUNTAINBIKE, *Downhill bike – The Essentials* [online]. 2016 [Cit. 10. 01. 2019]. Dostupné z: <https://dirtmountainbike.com/bike-reviews/downhill-bikes/buyers-guide-downhill-mountain-bikes.html>
- [5] Dokonalý zážitek: *Jízda v závodní buggy Dolní Bousov* [online]. [cit. 2019-04-15]. Dostupné z: http://www.dokonalyzazitek.cz/zbozi/jizda-zavodni-buggy-dolni-bousov-10-kol_1175.html
- [6] Fly4you: *Škola paraglidingu Kozákov - Fly4you* [online]. [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: <http://www.fly4you.cz/>
- [7] Fly4you: *Základní kurz paraglidingu* [online]. [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: <http://www.fly4you.cz/>
- [8] GRASGRUBER, Pavel a Jan CACEK. *Sportovní geny: [antropometrie a fyziologie sportů, sport a rasa, doping]*. Brno: Computer Press, 2008, 480 s. ISBN 978-80-251-1873-3.
- [9] Hanibal: *Základy pohybu na ferratách* [online]. 26. 04. 2017 [cit. 2019-04-15]. Dostupné z: <https://www.hanibal.cz/poradna-novinky/175-zaklady-pohybu-na-ferratach>
- [10] HESKOVÁ, Marie. *Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Praha: Fortuna, 2006, 223 s. Učebnice = Fortuna Fortuna = učebnice. ISBN 80-7168-948-3.
- [11] HOFFMANNOVÁ, Jana, Luděk ŠEBEK a Bohuslav HODAŇ. *Fenomén X-sportů a aktivit*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, 236 s. ISBN 978-80-244-3521-3.
- [12] HOROLEZECKÁ METODIKA Mountaineering methodology, *Formy horolezectví* [online]. 2010 [Cit. 10. 01. 2019]. Dostupné z: <http://horolezeckametodika.cz/ucebnice/horolezectvi-a-sport/formy-horolezectvi>

- [13] Horolezecký festival Český ráj: *Slackline fest našel nové místo konání* [online]. 2018 [cit. 2019-03-30]. Dostupné z: <https://www.hfcr.cz/i/182-slackline-fest-nasel-nove-misto-konani>
- [14] Informuji.cz: *Kozákov Challenge* [online]. [cit. 2019-03-30]. Dostupné z: <https://www.informuji.cz/akce/l/104322-kozakov-challenge/>
- [15] INDROVÁ, Jarmila. *Cestovní ruch: (základy)*. Vyd. 2., přeprac. V Praze: Oeconomica, 2009, 122 s. ISBN 978-80-245-1569-4.
- [16] KAŇOVÁ, Kateřina a Veronika SCHLEIDEROVÁ. *NaSvah.cz: Co je to paddleboarding neboli Stand Up Paddle?* [online]. 12. 6. 2017 [cit. 2019-04-04]. Dostupné z: <https://www.nasvah.cz/leto/clanky/co-je-to-paddleboarding-neboli-stand-up-paddle/>
- [17] KIRCHNER, Jiří. *Psychologie prožitku a dobrodružství: pro pedagogiku a psychoterapii*. Brno: Computer Press, 2009, 135 s. ISBN 978-80-251-2562-5.
- [18] KOHOUTEK, Rudolf. *Psychologie v teorii i praxi: DIAGNOSTIKA VNÍMÁNÍ ČLOVĚKA* [online]. 2008 [cit. 2019-03-30]. Dostupné z: <http://rudolfkohoutek.blog.cz/0812/vnimani-a-jeho-zavady-a-poruchy>
- [19] KOHOUTEK, Rudolf. *Psychologie v teorii a praxi: Rozhovor a jeho druhy* [online]. [Cit. 30. 01. 2019]. Dostupné z: <http://rudolfkohoutek.blog.cz/1002/rozhovor-jeho-druhy-a-pozadavky-na-tazatele>
- [20] Koloběžky Český ráj: *Besedice* [online]. [cit. 2019-04-04]. Dostupné z: <https://www.kolobezky-ceskyraj.cz/besedice>
- [21] Koloběžky Český ráj: *Dolánky u Turnova* [online]. [cit. 2019-04-04]. Dostupné z: <https://www.kolobezky-ceskyraj.cz/dolanky>
- [22] Koloběžky Český ráj: *Frydštejn* [online]. [cit. 2019-04-04]. Dostupné z: <https://www.kolobezky-ceskyraj.cz/nase-standoviste/frydstejn>
- [23] Koloběžky Český ráj: *Kopanina downhill* [online]. [cit. 2019-04-04]. Dostupné z: <https://www.kolobezky-ceskyraj.cz/kopanina>
- [24] Koloběžky Český ráj: *Valdštejnovo náměstí v Jičíně* [online]. [cit. 2019-04-04]. Dostupné z: <https://www.kolobezky-ceskyraj.cz/valdstejnovo-namesti>
- [25] Koloběžky Český ráj: *Valdštejnská lodžie Jičín* [online]. [cit. 2019-04-04]. Dostupné z: <https://www.kolobezky-ceskyraj.cz/jicin>
- [26] Koloběžky Český ráj: *Vyskeř* [online]. [cit. 2019-04-04]. Dostupné z: <https://www.kolobezky-ceskyraj.cz/vysker>

- [27] KOŘÍNKOVÁ, Jitka a Alena ANTOŠOVÁ. *Tiskové zprávy: Návštěvnost Českého ráje v roce 2018* [online]. 1.4.2019 [cit. 2019-04-07]. Dostupné z: <http://www.cesky-raj.info/cs/kontakty/sdruzeni-cesky-raj/tiskove-zpravy/navstevnost-ceskeho-raje-v-roce-2018.html>
- [28] KOTÍKOVÁ, Halina. *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. Praha: Grada, 2013, 207 s. ISBN 978-80-247-4603-6.
- [29] KOTÍKOVÁ, Halina a Eva SCHWARTZHOFFOVÁ. *NOVÉ TRENDY V POŘÁDÁNÍ AKCÍ A UDÁLOSTÍ (EVENTS) V CESTOVNÍM RUCHU* [online]. 1. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2008 [Cit. 24. 11. 2018]. ISBN 978-80-87147-05-4.
- [30] Kudyznudy.cz: *Kozákov Challenge* [online]. [cit. 2019-03-30]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktivita-a-akce/akce/kozakov-challenge--1-.aspx>
- [31] LINDEROVÁ, Ivica, Petr SCHOLZ a Michal MUNDUCH. *ÚVOD DO METODIKY VÝZKUMU* [online]. Vysoká škola polytechnická Jihlava, Tolstého 16, Jihlava, 2016 [cit. 2019-04-03]. ISBN 978-80-88064-23-7. Dostupné z: <http://www.vspj.cz/ISBN/Skripta%20-%20V%20V%20A0PJ/%C3%A9Avod%20do%20metodiky%20v%20v%20C3%BDzkumu%20-%20Linderov%20-%20Scholz%20-%20Munduch.pdf>
- [32] MACHOVÁ, Martina. *Adrenalin — dobrý sluha, špatný pán?. MTBS* [online]. 24. 03. 2010 [cit. 2018-11-25]. Dostupné z: https://mtbs.cz/clanek/adrenalin-dobry-sluha-mtbs/rubrika/informace#.W_qRMjukfIU
- [33] MAJKA THUNOVÁ. *Jak psát diplomovou práci I.* [online]. 03. 07. 2011 [cit. 2019-03-03]. Dostupné z: <http://www.thunova.cz/2011/07/03/jak-psat-diplomovou-praci-i/>
- [34] Malá Skála: *Oficiální stránky obce* [online]. 2019 [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <https://www.mala-skala.cz/>
- [35] MIKOŠKA, Jaroslav. *Outdoorové sporty*. Brno: Computer Press, 2006, 116 s. ISBN 80-251-0896-1.
- [36] NĚMEJC. *KRÁSYČECH.CZ: Český ráj* [online]. [Cit. 20. 01. 2019]. Dostupné z: <http://www.krasycech.cz/Cesky-raj/>
- [37] NOVOTNÝ, Jiří. *Ekonomika sportu: vybrané kapitoly*. Praha: Oeconomica, 2010, 3 sv. (118, 122, 194 s.). ISBN 80-245-0979-2.
- [38] PAINTBALLINFO: *O Paintballu* [online]. 2006 [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <http://www.paintballinfo.cz/paintball.php>
- [39] Paintball Vidochov: *O nás* [online]. [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: <http://www.paintballvidochov.cz/o-nas/>

- [40] Paragliding centrum KOZÁKOV: *Kozákov* [online]. [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: http://www.dandyshop.net/01_para_01_kozakov.htm
- [41] PLACHKÝ, Petr. *Studenta: Slackline: Zábava a sport v jednom*. [online]. 2012 [Cit. 30. 01. 2019]. Dostupné z: <https://www.studenta.cz/slackline-zabava-a-sport-v-jednom/r~st:article:976/>
- [42] POLEŠOVSKÁ, Kateřina. *Adrenalinový cestovní ruch* [online]. 2014 [Cit. 25. 11. 2018]. Dostupné z: http://dspace.vsb.cz/bitstream/handle/10084/102701/POL0229_EKF_B6208_6501R006_2014.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Bakalářská práce. Technická univerzita Ostrava. Vedoucí práce Ing. Jarmil Adamec, Ph.D.
- [43] SEDLÁK, Jan. *Zprávy: Loni prošel či projel částí cyklostezky u Malé Skály rekordní počet lidí* [online]. 18.2.2019 [cit. 2019-04-07]. Dostupné z: https://jablonecky.denik.cz/zpravy_region/loni-prosel-ci-projel-casti-cyklostezky-u-male-skaly-rekordni-pocet-lidi-20190217.html
- [44] SEKOT, Aleš. *Sport a společnost*. Brno: Paido, 2003, 191 s., [8] s. obr. příl. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-7315-047-6.
- [45] SCHWARTZHOFFOVÁ, Eva. *Sportovní turismus. Tělesná kultura*. 2010, 33(2), 97-106. doi: 10.5507/tk.2010.013.
- [46] SDRUŽENÍ ČESKÝ RÁJ, *O regionu: Mapa* [online]. [Cit. 20. 01. 2019]. Dostupné z: <http://www.cesky-raj.info/cs/o-regionu/mapa.html>
- [47] SYROVÁTKOVÁ, Jaroslava. *Cestovní ruch v Libereckém kraji*. Liberec: Technická univerzita, 2011, 156 s. ISBN 978-80-7372-704-8.
- [48] SYROVÁTKOVÁ, Jaroslava. *Specifické formy cestovního ruchu*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2013, 84 s. ISBN 978-80-7372-927-1.
- [49] SLEPIČKA, Pavel, Václav HOŠEK a Běla HÁTLOVÁ. *Psychologie sportu*. Vyd. 2. Praha: Karolinum, 2009, 240 s. ISBN 978-80-246-1602-5
- [50] SVATOŠ, Vladimír a Petr LEBEDA. *Outdoor trénink: pro manažery a firemní týmy*. Praha: Grada, 2005, 192 s., [8] s. obr. příl. Manažer. ISBN 80-247-0318-1.
- [51] TOD, David, Joanne THATCHER, Rachel RAHMAN, Nigel HOLT a Rob LEWIS. *Psychologie sportu*. Přeložil Helena HARTLOVÁ. Praha: Grada, 2012, 194 s. Z pohledu psychologie. ISBN 978-80-247-3923-6.
- [52] TŘEČEK, Čeněk. *IDNES.cz/Zprávy: Vozítka segway ohrožují chodce, jinam než na chodník ale nesmí* [online]. 15. 7. 2011 [cit. 2019-04-04]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/vozitka-segway-na-chodnicich.A110714_142213_krimi_cen

- [53] VELIČKOVSKIJ, J. B., Aleksandr Romanovič LURIJA a Vladimír Petrovič ZINČENKO. *Psychologie vnímání*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1979, 179 s.
- [54] Velkoplošná zvláště chráněná území: *CHKO Český ráj* [online]. [cit. 2019-04-16]. Dostupné z: https://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?SHOW_ONE=1&ID=2336
- [55] ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 Vymezení CHKO Český ráj	26
Obrázek 2 Překážky v lanovém centru	34
Obrázek 3 Lezecký výstup via ferrata Vodní brána.....	36
Obrázek 4 Jízda na longboardu	38
Obrázek 5 Nabídka adrenalinových sportů.....	39

8.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 Výskyt adrenalinových aktivit na Turnovsku.....	29
Tabulka 2 Výskyt adrenalinových aktivit na Mladoboleslavsku	30
Tabulka 3 Výskyt adrenalinových aktivit na Železnobrodsku	30
Tabulka 4 Výskyt adrenalinových aktivit na Semilsku	30
Tabulka 5 Výskyt adrenalinových aktivit na Jičínsku.....	30
Tabulka 6 Výskyt adrenalinových aktivit na Mnichovohradištsku	30

8.3 Seznam grafů

Graf 1 Zastoupení adrenalinových aktivit v jednotlivých lokalitách	31
--	----

Oskenované zadání práce

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Akademický rok: 2018/2019

Studijní program: Ekonomika a management
Forma: Prezenční
Obor/komb.: Management cestovního ruchu - německý jazyk
(mcr-p-n)

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Fajtová Andrea	Matoušková 144, Rovensko pod Troskami	11600329

TÉMA ČESKY:

Využití nových trendů adrenalinových sportů pro rozvoj cestovního ruchu

TÉMA ANGLICKY:

Use of new trends in adrenaline sports for tourism development

VEDOUcí PRÁCE:

Mgr. Dagmar Hrušová, Ph.D. - KRCCR

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Cíl: Cílem práce je charakterizovat nové trendy adrenalinových sportů, možnost využití v cestovním ruchu a analyzovat nabídku adrenalinových sportů v Českém ráji.

Osnova práce:

1. Úvod
2. Literární rešerše
3. Teoretická východiska
 - 3.1. Sportovní cestovní ruch
 - 3.2. Adrenalinové sporty
 - 3.3. Psychologie sportu
4. Metodika
 - 4.1. Popis a organizace výzkumu
 - 4.2. Použité metody
 - 4.3. Výzkumný soubor a popis vybrané oblasti
5. Výsledky a diskuze
6. Závěr a doporučení
7. Seznam použitých zdrojů
8. Přílohy

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

- HOFFMANNOVÁ, Jana, Luděk ŠEBEK a Bohuslav HODANĚ. Fenomén X-sportů a aktivit. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. ISBN 978-80-244-3521-3
- MIKOŠKA, Jaroslav. Outdoorové sporty. Brno: Computer Press, 2006. ISBN 80-251-0896-1.
- KOTÍKOVÁ, Halina. Nové trendy v nabídce cestovního ruchu. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4603-6.
- SLEPIČKA, Pavel, Václav HOŠEK a Běla HÁTLOVÁ. Psychologie sportu. Vyd. 2. Praha: Karolinum, 2009. ISBN 978-80-246-1602-5.
- TOD, David, Joanne THATCHER a Rachel RAHMAN. Psychologie sportu. Praha: Grada, 2012. Z pohledu psychologie. ISBN 978-80-247-3923-6.
- GRASGRUBER, Pavel a Jan CACEK. Sportovní geny. Brno: Computer Press, 2008. ISBN 978-80-251-1873-3.
- ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2.

Podpis studenta: *Fajlaša*

Datum: 10.10.2018

Podpis vedoucího práce: *Flušin*

Datum: 10.10.2018